

**Ako postupovať
pri vypracovaní a obhajobe
záverečných prác
v študijnom programe
anglický jazyk
a anglofónne kultúry**

Bakalárska práca
Diplomová práca
Rigorózna práca

**Anton Pokrivčák
Silvia Pokrivčáková**

2025

**Ako postupovať
pri vypracovaní a obhajobe
záverečných prác
v študijnom programe
anglický jazyk
a anglofónne kultúry**

Bakalárska práca
Diplomová práca
Rigorózna práca

**Anton Pokrivčák
Silvia Pokrivčáková**

2025

Názov:**Ako postupovať pri vypracovaní a obhajobe záverečných prác v študijnom programe anglický jazyk a anglofónne kultúry**

Bakalárska práca. Diplomová práca. Rigorózna práca.

Autori:

prof. PhDr. Anton Pokrivčák, PhD.

prof. PaedDr. Silvia Pokrivčáková, PhD.

Recenzenti:

Prof. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD.

Prof. PhDr. Jaroslav Kušnír, PhD.

Cover: Stock Cake, AI-generated art

https://stockcake.com/i/vintage-book-mosaic_1504535_1169912

Informácie o autorských právach

Tieto vysokoškolské učebné texty vydané Pedagogickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave sú licencované na základe práce dostupnej na webovej adrese <https://pdf.truni.sk/elektronicka-kniznica> takto:

Licencia CC BY-NC alebo Non Commercial umožňuje opakované použitie diela a remixovať a opätovne zdieľať, ak je uvedený autorský názov a dielo sa nepoužíva na komerčné účely.

ISBN 978-80-568-0722-4

DOI: <https://doi.org/10.31262/978-80-568-0722-4/2025>

Obsah

Úvod	7
1. Filológia ako vedný a študijný odbor	9
2. Záverečné práce vo filologickom programe anglický jazyk a anglofónne kultúry (AJaK)	11
2.1 Typy a stupne filologického vzdelania	11
2.2 Podpora študentom pri tvorbe záverečných prác	13
3 Témy záverečných prác v študijnom programe AJaK	14
3.1 Profil absolventa bakalárskeho a magisterského stupňa	14
3.2 Náročnosť práce daná uplatnením absolventa	15
3.3 Postup pri výbere a zápise témy	18
4 Vypracovanie záverečnej práce pod vedením školiteľa	21
4.1 Bakalárske a magisterské práce	21
4.2 Rigorózne práce	22
5 Štruktúra záverečnej práce	23
5.1 Úvodná časť záverečnej práce	23
5.2 Hlavná textová časť záverečnej práce	25
5.2.1 Úvod	26
5.2.2 Kapitoly jadra	26
5.2.3 Záver	38
5.2.4 Zoznam použitej literatúry	38
5.3 Záverečné časti práce	38
6 Formálna úprava záverečných prác	40
6.1 Akademický diskurz	41
6.2 Akademický diskurz vo filológii	41
7 Etické aspekty tvorby záverečných prác	43
8 Odovzdanie záverečnej práce	48
9 Hodnotenie záverečnej práce	50

10 Obhajoba záverečnej práce

11 Možnosti publikovania výsledkov záverečnej práce

56

Použitá literatúra

58

Prílohy

64

Úvod

Táto študijná pomôcka je určená študentom 1. a 2. stupňa a frekventantom rigorózneho konania vo filologickom študijnom programe **anglický jazyk a anglofónne kultúry**, pred ktorými stojí náročná úloha napísať a obhájiť svoju záverečnú prácu. Cieľom príručky je pomôcť jej užívateľom, aby sa lepšie zorientovali v pomerne bohatej škále noriem a smerníc, a tiež aby lepšie zvládli organizáciu tvorby práce, jej metodickú a formálnu stránku a pohodlnejšie prešli procesmi odovzdania a obhajoby práce.

Príručka v prvom rade vychádza z rámcových legislatívnych noriem ako je [Zákon č. 131/2002 o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#) (ďalej len vysokoškolský zákon) a z príslušných univerzitných a fakultných dokumentov, ktorými sú [Študijný poriadok Trnavskej univerzity](#) a [Študijný poriadok Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity](#), [Smernica č. 2/2019 - Pravidlá rigorózneho konania na Pedagogickej fakulte Trnavskej univerzity v Trnave](#) (ďalej len Smernica o RK) a z akademických zvyklostí, ktoré sa tradične zachovávajú v odbore Filológia.

Napísaním záverečnej práce študent (bakalár alebo diplomant) dokazuje, že je natoľko zorientovaný v odbore, ktorý študuje, že dokáže s pomocou školiteľa realizovať vlastný výskum a efektívne komunikovať svoje výsledky vo forme celistvej písomnej správy (záverečná práca) aj ústnej prezentácie, pričom vie o svojich výsledkoch diskutovať s odborníkmi a obhájiť svoje stanoviská (ústna obhajoba). Ciele rigorózneho konania sú rovnaké, avšak rigoróznou prácu vypracúva rigorozant bez asistencie školiteľa. U všetkých troch skupín adresátov tejto príručky ide nesporne o náročnú úlohu, ktorej splnenie ich však posúva o veľký kus vpred v oblastiach, ktoré sú nevyhnutné pre kvalitný výkon akéhokoľvek povolania – vo vedomostiach, komunikácii, v samostatnosti, v riešení problémov aj v časovej organizácii práce a oddychu.

Obsah príručky je rozdelený do jedenástich kapitol.

Na úvod charakterizujeme vedný odbor Filológia a študijný program Anglický jazyk a anglofónne kultúry, ktorý k nemu prislúcha.

V druhej kapitole sa pozornosť presúva na typy záverečných prác vo filológii a na prehľad predmetov, ktoré študenta na vypracovanie jeho záverečnej práce pripravujú.

V tretej kapitole sa venujeme možnému tematickému zameraniu a odporúčanej štruktúre kvalifikačných prác s ohľadom na štyri hlavné oblasti filológie: lingvistiká, preklad, kultúra a literatúra.

Štvrtá kapitola sa sústreďuje na samotný proces tvorby práce.

V piatej a šiestej kapitole čitateľ získa prehľad o štruktúrnych a formálnych náležitostiach filologických záverečných prác. Osobitnú pozornosť venujeme ich metodologickej stránke, ktorá je pre štruktúru práce určujúcim faktorom.

Siedma kapitola rekapituluje kľúčové etické zásady tvorby akademických prác s osobitným dôrazom na súčasné výzvy, ktoré sú dôsledkom prudkého nástupu umelej inteligencie do procesov písomnej produkcie.

Vo ôsmej a deviatej kapitole získa študent detailnejšiu predstavu o procesoch odovzdania a hodnotenia záverečných prác, ktoré majú zvyčajne podobu písomných posudkov.

Desiata kapitola je venovaná príprave a priebehu ústnej obhajoby záverečnej práce.

Posledná, jedenásta kapitola prináša stručný prehľad publikačných možností, ktoré majú autori záverečných prác so záujmom o efektívnejšiu disemináciu svojich výskumných výsledkov v širšej odbornej komunite.

Ďakujeme všetkým študentom a kolegom z Katedry anglického jazyka a literatúry Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity, ktorí nás k napísaniu práce inšpirovali a neraz prispeli cennými (aj kurióznymi) postrehmi a skúsenosťami.

Ďakujeme tiež vyučujúcim, ktorí sú zároveň zodpovední za kvalitu študijného programu a profilové predmety (v abecednom poradí) doc. PaedDr. Zuzane Hrdličkovej, PhD.; doc. Mgr. Erike Juríkovej, PhD. a univerzitnému docentovi dr. Davidovi Levente Palatinusovi, PhD., za pozorné prečítanie a kvalifikovanú spätnú väzbu.

Naša osobitná vďaka patrí za pripomienky študijnej poradkyňi filologických programov PhDr. Ingrid Kálaziovej, PhD., ktorá zabezpečuje systematickú organizačnú podporu študentom bakalárskeho a magisterského programu a ktorá tiež spracovala podrobné pokyny k rigoróznemu konaniu v odbore (zverejnené na stránke katedry).

Rovnako vďační sme za konštruktívne pripomienky a poznámky recenzentom publikácie, prof. Mgr. Vladimírovi Biloveskému, PhD. z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici a prof. PhDr. Jaroslavovi Kušnírovi, PhD. z Prešovskej univerzity v Prešove. Obaja pôsobia ako garanti (OZŠP) filologických študijných programoch na svojich pracoviskách, preto boli ich postrehy a návrhy na vylepšenia adresné a mimoriadne užitočné.

Veľmi si želáme, aby táto študijná pomôcka splnila svoje zamýšľané ciele a pomohla svojim recipientom dosiahnuť to, že svoje štúdium ukončia úspešne, múdrejši, zručnejší a skúsenejší, ale bez zbytočného stresu a nervozity.

Autori

1

Filológia ako vedecký a študijný odbor

Napriek populárnemu laickému presvedčeniu, že na vysokých školách a univerzitách sa dá študovať všetko, nie je to pravda. Vysokoškolské vzdelávanie je úzko prepojené s vedeckým poznáním a jeho obsah prísne vychádza z výsledkov aktuálnych výskumných zistení. Tak ako je vedecké poznávanie štruktúrované do vedeckých odborov, rovnako je vysokoškolské vzdelávanie členené na korešpondujúce študijné odbory (pozri Portál VŠ, [online](#)1). Študijný odbor Filológia (z gr. slova φιλολογία = milovať slovo) tak svojím obsahom nadväzuje na **vedný odbor Filológia a literárne vedy**, ktorý spolu s historickými vedami a archeológiou, filozofickými vedami, etikou, religionistikou a teologickými vedami, vedami o umení a niektorými ďalšími patrí do rozsiahlej oblasti poznania, ktorú označujeme ako **humanitné vedy** (*humanities*). Humanitné vedy sa zaoberajú ľuďmi a kultúrnymi aspektmi ľudskej spoločnosti. V aktuálnom Číselníku odborov vedy a techniky (CVTI SR, 2022; MŠVVŠ SR, 2022) majú humanitné vedy číslo 060000 a vedný odbor filológia a literárne vedy tu nájdete pod číslom 060200.

Uvažovanie o tom, čo definuje človeka, ľudstvo a jeho kultúru bolo súčasťou vzdelávania od nepamäti. V západnej civilizácii sa odvolávame na **akademickú tradíciu** starovekého Grécka a Ríma. Humanitné vedy (konkrétne filozofia a teológia) boli súčasťou štúdia už na prvých európskych univerzitách, ktoré začali vznikať v západnej a južnej Európe od 12. storočia. V danom období bola filológia (v zmysle uvažovania o ľudskom jazyku) integrálnou súčasťou filozofie. V 19. storočí sa filológia od filozofie odčlenila a zároveň sa voči nej začali vymedzovať iné disciplíny ako samostatné vedy skúmajúce jazyk, kultúru a literatúru, a to predovšetkým prostredníctvom empirických výskumných metód a prístupov. Ako uvádza Kačala (2016, s. 99), dnes sa termín filológia „používa skôr ako neoficiálny súhrnný názov na označenie všetkých alebo viacerých disciplín zaoberajúcich sa jazykom, literatúrou alebo všeobecne kultúrou istých etnických celkov, prípadne aj etnických skupín“.

V súčasnej spoločnosti, v ktorej dominuje orientácia na exaktné vedy, technologický pokrok a ekonomický prospech, sa často objavujú názory, že humanitné vedy sú už za zenitom a *de facto* nepotrebné. Vývoj posledných rokov však ukazuje, že význam humanitných vied narastá práve teraz, v čase masívnej technologizácie a hroziacej dehumanizácie spoločnosti. Význam filológie ako interdisciplinárnej oblasti poznania, ktorá v sebe integruje poznatky z lingvistiky, translatológie, kultúry a literatúry, rastie s rozvojom jazykových technológií, napr. generatívnej umelej inteligencie a príslušných inteligentných jazykových modelov, ako aj s potrebou chrániť jazykovú a kultúrnu diverzitu ľudstva, ktoré sú ohrozované neželanými vedľajšími dôsledkami ekonomickej a kultúrnej globalizácie.

Pretrvávajúcu potrebu filológie potvrdzuje aj to, že je tradičnou súčasťou sústavy študijných odborov. Ako uvádza Portál VŠ ([online2](#)), nosnými témami študijného odboru Filológia, ktoré tvoria jeho jadro znalostí, sú:

- „a) stavba, štruktúra a historický vývin prirodzených jazykov, na spoločenské postavenie a fungovanie jazykov v medziľudskej komunikácii a v širších spoločenských, kultúrnych a pragmatických súvislostiach,
- b) diachrónne a synchronne vzťahy a súvislosti medzi jazykmi a jazykovými skupinami,
- c) jazykové vzdelávanie a rozvíjanie komunikačno-pragmatických kompetencií a zručností spojených s ústnym a písomným prejavom a s verejným pôsobením absolventov,
- d) osvojenie si dejín literatúry a poznatkov z teórie literatúry a literárnovednej metodológie,
- e) kultivovanie interpretačných zručností pri práci s literárnymi textami a písanými záznamami z rozmanitých komunikačných sfér,
- f) analýzu, výklad a edície textov literárnych a kultúrnohistorických diel a pamiatok.

Filológia tiež obsahuje poznatky týkajúce sa teórie literatúry a dejín národných literatúr, slovenského jazyka a literatúry, neslovanských jazykov a literatúr, orientálnych jazykov a kultúr, klasických jazykov, cudzích jazykov, všeobecnej jazykovedy, jazykovedy konkrétnych jazykových skupín, prekladateľstva a tlmočníctva, literárnej vedy, didaktiky jazyka a literatúry.“

Z uvedeného popisu je zrejmä interdisciplinárnosť študijného odboru Filológia, ktorý v sebe integruje poznatky z lingvistiky, z translitológie, z kultúry a literatúry. Preto sa očakáva, že vo filologickom študijnom programe anglický jazyk a anglofónne kultúry (AJaK) študenti analogicky získajú teoretické vedomosti, praktické zručnosti a odborné kompetencie v oblasti anglického jazyka, prekladu z/do tohto jazyka, literatúry písanej v anglickom jazyku a kultúry príslušných anglofónnych etník. V záujme prehľadnosti sa budeme na toto zjednodušené 4-bodové členenie obsahového naplnenia študijného programu odvolávať aj v nasledujúcich častiach príručky, najmä v častiach o tematickom zameraní, o odporúčaných metodologických postupoch a o štruktúre záverečných prác.

2

Závěrečné práce vo filologickom programe anglický jazyk a anglofónne kultúry (AJaK)

2.1 Typy a stupne filologického vzdelávania

Vysokoškolské vzdelávanie vo filologickom odbore nie je jednorazovou ani krátkodobou záležitosťou. Ide o dlhodobý, viacročný proces, systematicky rozdelený podľa náročnosti do troch stupňov: bakalársky, magisterský a doktorandský.

Vo všeobecnosti **bakalársky stupeň vzdelávania** (zodpovedá úrovni ISCED6) poskytuje *stredne pokročilé* akademické a/alebo odborné vedomosti, zručnosti a kompetencie. Programy na tejto úrovni sú zvyčajne teoreticky orientované, ale môžu zahŕňať aj praktické zložky. Vzdelávanie je založené na najnovšom výskume a/alebo osvedčených odborných postupoch (ISCED 2011, ods. 224). Na bakalárskom stupni tak študenti získajú základnú orientáciu v odbore a dosiahnu základnú úroveň lingvistickej, translatickej, kultúrnovednej a literárnovednej kompetencie, založenej na rozvoji kľúčových vedomostí, zručností a praktických skúseností v danej oblasti.

Bakalársky študijný program anglický jazyk a anglofónne kultúry končí obhajobou bakalárskej práce, ktorá spolu s jej obhajobou tvorí jeden predmet štátnej skúšky. Podľa [Študijného poriadku Trnavskej univerzity v Trnave](#) (čl. 10, ods. 3) sa bakalárskou prácou „overuje zvládnutie základov teórie a odbornej terminológie, základných štandardných vedeckých metód a úroveň vedomostí, znalostí a zručností, ktoré študent získal počas štúdia. Preukazuje sa ňou schopnosť samostatnej odbornej práce z obsahového a formálneho hľadiska. Musí mať prvky pôvodnosti, sumarizácie a kompilácie“.

Počas vzdelávania na **magisterskom stupni** (ktorý zodpovedá úrovni ISCED7) si študenti tento repertoár nadobudnutých vedomostí, zručností a skúseností ďalej rozvíjajú, pričom sa neraz špecializujú na niektorú zo štyroch kompetencií filologického odboru. Študenti tak nadobúdajú *pokročilé* akademické a/alebo odborné vedomosti, zručnosti a kompetencie. Magisterské programy môžu mať podstatnú výskumnú zložku, pričom sú založené na najnovšom výskume a/alebo osvedčených odborných postupoch (ISCED 2011, ods. 241).

Podľa [Študijného poriadku Trnavskej univerzity v Trnave](#) (čl. 10, ods. 4): „Diplomovou prácou sa overuje zvládnutie teórie a odbornej terminológie, aplikácia základných štandardných vedeckých metód a úroveň vedomostí, znalostí a zručností, ktoré študent získal počas štúdia, a jeho schopnosť používať ich pri riešení úloh študijného odboru. Preukazuje ňou schopnosť samostatnej odbornej práce z obsahového a formálneho hľadiska. Musí mať prvky pôvodnosti, sumarizácie a kompilácie“.

Doktorandský stupeň vzdelávania (zodpovedá úrovni ISCED8) pripravuje študenta na kariéru výskumníka v odbore filológia tak, aby bol schopný efektívne monitorovať vedecký vývoj v odbore a samostatne plánovať, realizovať a vyhodnocovať svoj vlastný výskum (porov. ISCED 2011, ods. 259). V súčasnosti KAJL doktorandský program vo filologickom odbore neponúka.

Osobitným typom vzdelávania, ktoré môžu poskytovať len univerzity, je **rigorózne konanie** (niekedy označované aj ako rigorózne pokračovanie). Jeho absolvent po vykonaní rigorózneho skúšky a úspešnom obhájení rigorózneho práce získava akademický titul „doktor filozofie“ (v skratke „PhDr.“). „Rigoróznou skúškou a obhajobou rigorózneho práce má uchádzač na základe samostatného štúdia preukázať, že v študijnom odbore má hlbšie vedomosti v jeho širšom základe a je spôsobilý osvojiť si samostatne nové poznatky vedy a praxe a schopný získané vedomosti aplikovať tvorivým spôsobom v praxi“ ([Vysokoškolský zákon](#), § 53, ods. 10). Záber a náročnosť rigorózneho konania zodpovedá úrovni ISCED 7 a oproti magisterskému štúdiu je tu badateľný posun v nárokoch na samostatnosť a inovatívnosť frekventanta. Podmienky rigorózneho konania na PdF TU určuje [Smernica o RK](#).

Každý stupeň vzdelávania je ukončený vypracovaním a obhajobou záverečnej práce príslušného typu (pozri Tab. 1).

Tab. 1: Stupne vysokoškolského vzdelávania v odbore filológia

Typ a stupeň vzdelávania	Štátom uznaná skúška	Potvrdenie o úspešnom ukončení
prvý stupeň vysokoškolského vzdelávania	Bakalárska štátna skúška a obhajoba bakalárskej práce	Bakalársky diplom
druhý stupeň vysokoškolského vzdelávania	Magisterská štátna skúška a obhajoba diplomovej práce	Magisterský diplom
tretí stupeň vysokoškolského vzdelávania	Dizertačná štátna skúška a obhajoba dizertačnej práce	Diplom o získaní akademického titulu PhD. (doctor philosophiae)
rigorózne štúdium	Rigorózna skúška a obhajoba rigorózneho práce	Diplom o získaní akademického titulu PhDr. (doktor filozofie)

2.2 Podpora študenta pri tvorbe záverečnej práce

Príprave na samostatnú tvorivú činnosť študentov, rozvoju ich bádateľských (výskumných) zručností ako aj nevyhnutných prezentačných zručností je venovaná podstatná časť predmetov **v bakalárskom aj magisterskom** filologickom programe. Konkrétne ide o tieto predmety s priamou väzbou na tvorbu bakalárskej práce:

- **Semestrálny projekt 1** (XAJJB304) - povinný predmet zameraný na získanie počiatočných bádateľských zručností v lingvistikе.
- **Semestrálny projekt 2** (XAJJB309) - povinný predmet zameraný na rozvoj praktických bádateľských zručností v oblasti štúdia literáry.
- **Semestrálny projekt 3** (XAJB313) - povinný predmet, ktorý pokračuje v rozvoji praktických bádateľských zručností, tentoraz v oblasti kulturologie.
- **Semestrálny projekt 4** (XAJB316) - povinný predmet, ktorý uzatvára blok bakalárskych predmetov, sa sústreďuje na výskum prekladu a rozvoj súvisiacich praktických výskumných zručností.
- **Akademické písanie a prezentačné zručnosti** (XAJJB305) - povinný predmet zacielený na rozvoj prezentačných zručností v angličtine.
- **Angličtina pre akademické účely** (XAJKB304) - obsahom ktorého je rozvoj akademickej gramotnosti v angličtine.
- **Bakalársky seminár 1** (XAJaKB306) – povinný predmet realizovaný formou individuálnych konzultácií so školiteľom bakalárskej práce.
- **Bakalársky seminár 2** (XAJaKB311) – povinný predmet realizovaný formou individuálnych konzultácií so školiteľom bakalárskej práce.

V magisterskom programe ide o tieto predmety:

- **Individuálny projekt 1** (YAJKM303) - povinný predmet, ktorý ďalej rozvíja špecifické bádateľské a prezenčné zručností.
- **Individuálny projekt 2** (YAJKM304) - povinný predmet, ktorý ďalej rozvíja špecifické bádateľské a prezenčné zručností.
- **Diplomový seminár** (YAJaKM307) - povinný predmet realizovaný formou individuálnych konzultácií so školiteľom diplomovej práce.
- **Odborná komunikácia** (YAJaKM314) – povinne voliteľný predmet, cieľom ktorého je rozvoj špecifickej akademickej gramotnosti v angličtine.

V konečnom dôsledku sa študenti bakalárskeho a magisterského stupňa vzdelávania pripravujú na vypracovanie a obhajobu svojej záverečnej práce absolvovaním každého predmetu v študijnom pláne, či už ide o nadobúdanie teoretických vedomostí a praktických zručností z odboru, alebo o rozvoj bádateľských a prezentačných zručností, ale aj posilňovaním mentálnej odolnosti, schopnosti zvládať záťaž, prekonávať prekážky a riešiť problémy, zorganizovať si čas a úlohy, odolávať stresu a pod.

3

Témy záverečných prác v študijnom programe AJaK

Téma záverečnej práce musí súvisieť so študijným odborom, v ktorom autor práce študuje, a výsledky práce musia **rozvíjať** (nielen sumarizovať alebo komentovať) poznanie v danom študijnom odbore. Téma musí byť aktuálna a zameraná na nejaký existujúci **problém, ktorý je potrebné riešiť**. Tvorbou záverečnej práce má jej autor preukázať svoju pripravenosť na svoje uplatnenie v praxi.

Okrem všeobecného obsahového vymedzenia študijného odboru Filológia, ktorý sme popísali v prvej kapitole, tak tematické zameranie záverečných prác v študijnom programe anglický jazyk a anglofónne kultúry určujú aj dva ďalšie významné determinanty:

- 1) profil absolventa študijného programu
- 2) a možnosti uplatnenia absolventa.

3.1 Profil absolventa bakalárskeho a magisterského stupňa

Profil absolventa je formálny dokument, ktorý popisuje očakávaný výsledok vzdelávania a zvyčajne je súčasťou dokladu o absolvovaní vzdelávania (v našom prípade je uvedený v dodatku k vysokoškolskému diplomu). Profil absolventa vymedzuje kľúčové spôsobilosti, ktorými by sa mal vyznačovať absolvent po ukončení štúdia. Rámcové profily absolventov študijného odboru Filológia v bakalárskom a magisterskom stupni nájde čitateľ na Portáli VŠ ([online2](#)). Konkrétne profily absolventov filologického študijného programu AJaK sú uverejnené v opisoch študijných programov na príslušnej [stránke fakulty a katedry](#).

Z hľadiska tejto publikácie je poznanie profilu absolventa mimoriadne dôležité, pretože sa od neho odvodzuje **náročnosť záverečnej práce**.

Podľa aktuálnych profilov sa od absolventa bakalárskeho štúdia AJaK očakáva, že bude ovládať študovaný jazyk na vysokej praktickej komunikačnej úrovni (konkrétne na úrovni C1 podľa SERR), že sa bude dobre orientovať na všetkých jazykových rovinách daného jazykového systému študovaného jazyka a že bude poznať všetky jeho komunikačné súvislosti. Táto časť profilu popisuje **lingvistickú kompetenciu** absolventa. S lingvistickou kompetenciou úzko súvisí **translatologická kompetencia**, pod ktorú spadajú vedomosti a zručnosti z oblasti teórie prekladu a tlmočenia, poznatky o metódach prekladu a tlmočenia, ako aj praktická skúsenosť so systémami strojového prekladu a poznanie nových trendov vo vývoji prekladateľských softvérov. Okrem toho sa

predpokladá, že absolvent bude mať rozvinutú **literárnu kompetenciu**, ktorá zahŕňa osvojené kľúčové poznatky z teórie literatúry, z dejín literatúry a z interpretácie literárneho textu, vrátane zručností potrebných pre analýzu a interpretáciu prozaického, dramatického a básnického textu v študovanom jazyku. Predposlednou zložkou profilu absolventa AJaK je **kultúrna kompetencia**, ktorá integruje poznanie dejín a najdôležitejších kultúrnych a spoločenských reálií v oblasti anglofónneho jazykového a kultúrneho areálu. Poslednú zložku profilu absolventa bakalárskeho štúdia AJaK tvorí **výskumná a prezentačná kompetencia**, v rámci ktorej dokáže absolvent kriticky analyzovať písomný aj hovorený prejav, formulovať vlastné stanoviská a postoje, konštruktívne ich revidovať a profesionálne prezentovať v študovanom cudzom jazyku.

U absolventa magisterského štúdia sa očakáva, že si významne **prehĺbil všetkých päť vyššie menovaných kompetencií** s osobitným dôrazom na dosiahnutie vysokého stupňa **samostatnosti, odbornosti, tvorivosti, iniciatívy a schopnosti integrovať poznatky** z viacerých oblastí. V kontexte tvorby záverečnej (magisterskej) práce má byť absolvent kompetentný samostatne formulovať vedecký problém súvisiaci s jazykmi, jazykovedou, literatúrou a literárnou vedou alebo slovesným umením a kultúrou, analyticky spracovať existujúce zdroje k vymedzenej problematike (s prípustnými interdisciplinárnymi presahmi), zvažovať odporúčania, navrhovať a realizovať optimálne riešenia problému formou samostatne realizovaného projektu. Zároveň je pripravený výsledky vlastných vedeckých skúmaní a projektov **odborne** predstaviť (v ústnej aj písomnej forme) pred verejnosťou aj odbornou komunitou, a to v študovanom jazyku.

3.2 Náročnosť práce daná uplatnením absolventa

Tretím dôležitým determinantom, ktorý ovplyvňuje tematické a metodologické zameranie záverečných prác v študijnom odbore a programe, je uplatnenie absolventa. Vypracovanie záverečnej práce by totiž malo absolventa uviesť do praktických záležitostí odboru a pripraviť ho na konkrétne potreby a požiadavky pracovného trhu.

Vďaka širokej škále teoretických vedomostí, praktických zručností a odborných kompetencií, ktoré získali počas predchádzajúceho štúdia, nájdu absolventi filologických študijných programov uplatnenie vo viacerých oblastiach.

Absolventi bakalárskeho programu sú zamestnateľní na rôznych pozíciách zameraných na medzinárodnú komunikáciu a spoluprácu, a to v kultúrnych inštitúciách a zariadeniach cestovného ruchu, v prekladateľských agentúrach, v neziskových mimovládnych organizáciách aj vo vzdelávacích inštitúciách. Absolventi anglofónnej filológie môžu tiež pôsobiť ako redaktori a korektori po anglicky písaných tlačených alebo multimediálnych textov. V súvislosti s rozvojom počítačovej lingvistiky sa pred absolventmi filológie otvárajú bohaté možnosti v oblasti testovania jazykových technológií, jazykových modelov generatívnej inteligencie a post-editácie digitálne generovaných textov.

Podľa Národného kvalifikačného rámca SR absolventi bakalárskeho filologického programu získavajú kvalifikáciu pre tieto povolania:

- prekladateľa cudzích jazykov (U2643001-00156), úroveň 6,
- textový korektor (U2641007-01077), úroveň 6,
- vydavateľský redaktor (U2642007-01713), úroveň 6.

Úroveň 6, ktorú týmto povolaniam prisudzuje [Európsky kvalifikačný rámec](#), znamená, že u absolventov bakalárskeho stupňa vzdelávania predpokladá (porov. Tab. 2):

- pokročilé vedomosti zahŕňajúce kritické pochopenie teórií a zásad,
- pokročilé zručnosti, ktoré preukazujú odborné znalosti a inovácie,
- schopnosť riešiť zložité problémy v špecializovanej odbornej oblasti.

Tab. 2: Výsledky vzdelávania podľa Európskeho kvalifikačného rámca pre úroveň 6 (zdroj: [Europass online](#)).

Úroveň 6 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 6		
Vedomosti	Zručnosti	Zodpovednosť a samostatnosť
široké vedomosti v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia vrátane kritického chápania teórií a zásad	široké zručnosti dokazujúce ovládanie danej oblasti a zmysel pre inováciu, požadované na riešenie komplexných a nepredvídateľných problémov v špecializovanej oblasti práce alebo špecializovanom odbore štúdia	schopnosť riadiť komplexné technické alebo odborné činnosti alebo projekty, niesť zodpovednosť za rozhodovanie v nepredvídateľnom pracovnom alebo študijnom prostredí preberať zodpovednosť za riadenie profesionálneho rozvoja jednotlivcov a skupín

Podľa [Štatistickej klasifikácie zamestnaní SK ISCO-08](#) môžeme k povolaniam, na ktoré sú pripravení absolventi bakalárskeho štúdia, pridať aj nasledujúce povolania:

- 1431003 Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti kultúry;
- 1439001 Riadiaci pracovník (manažér) v oblasti prekladateľstva, tlmočníctva;
- 3332004 Kultúrno-osvetový pracovník;
- 3339001 Kultúrny agent;
- 3359021 Odborný pracovník verejnej správy v oblasti kultúry

Absolventi bakalárskeho programu AJaK sú tiež oprávnení vykonávať viazanú živnosť s predmetom podnikania "vyučovanie v odbore cudzích jazykov" alebo "prekladateľské a tlmočnícke služby" ([Živnostenský zákon č. 455/1991](#)). Viazaná živnosť znamená, že na jej vykonávanie potrebuje živnostník preukázať svoju odbornú spôsobilosť, ktorej dokladom je bakalársky diplom.

S ohľadom na svoje prehĺbené odborné kompetencie nájde **absolvent magisterského programu** uplatnenie ako odborný a/alebo riadiaci pracovník, ktorý dokáže aktívne a tvorivo riešiť pokročilé odborné úlohy, a to spravidla s použitím inovatívnych postupov a metód. Je pripravený pôsobiť ako odborný pracovník verejnej správy v oblasti kultúry a medzinárodnej spolupráce alebo špecialista (manažér) v oblasti rozvoja vedy, výskumu a inovácií.

Absolventi **magisterského študijného programu** *Anglický jazyk a anglofónne kultúry* sú podľa [Európskeho kvalifikačného rámca](#) (úroveň 7 podľa EKR aj SKKR) pripravení vykonávať povolania:

- učiteľ jazykovej školy (U2353001-00448),
- tlmočník cudzích jazykov (U2643002-00192),
- riadiaci pracovník v oblasti prekladateľstva, tlmočníctva (C1439001-00191),
- prekladateľ cudzích jazykov (U2643001-00156),
- jazykovedec, filológ, lingvista (U2643007-00469).

Popis vzdelávacích výsledkov na úrovni 7 podľa EKR čitateľ nájde v Tab. 3.

Tab. 3: Výsledky vzdelávania podľa Európskeho kvalifikačného rámca pre úroveň 7 (zdroj: [Europass online](#)).

Úroveň 7 Výsledky vzdelávania zodpovedajúce úrovni 7		
Vedomosti	Zručnosti	Zodpovednosť a samostatnosť
<p>úzko špecializované vedomosti, z ktorých niektoré sú poprednými vedomosťami v danej oblasti práce alebo danom odbore štúdia, ako základ originálneho myslenia a/alebo výskumu</p> <p>schopnosť kriticky posudzovať otázky týkajúce sa vedomostí v danej oblasti, ako aj na rozhraní jednotlivých oblastí</p>	<p>špecializované zručnosti na riešenie problémov v oblasti výskumu a/alebo inovácie s cieľom prinášať nové vedomosti a postupy a integrovať vedomosti z rôznych oblastí</p>	<p>schopnosť riadiť a pretvárať pracovné alebo študijné prostredie, ktoré je zložitá, nepredvídateľná a vyžaduje si nové strategické prístupy</p> <p>preberať zodpovednosť za prispievanie k odborným vedomostiam a postupom a/alebo za hodnotenie strategickej výkonnosti tímov</p>

Absolventi sú tiež podľa Zákona o živnostenskom podnikaní ([455/1991 Zb.](#)) oprávnení vykonávať viazanú živnosť s predmetom podnikania "Vyučovanie v odbore cudzích jazykov" alebo "Prekladateľské a tlmočnícke služby".

Upozornenie

Živnostenský zákon síce umožňuje absolventom bakalárskeho a magisterského programu získať oprávnenie na prevádzkovanie živnosti so zameraním na vyučovanie angličtiny (ako lektor v jazykových školách, lektor jazykových kurzov, agentúrne doučovanie a pod.), napriek tomu študenti filologických programov nemôžu písať bakalárske a diplomové práce s rovnakým zameraním ako študenti v odbore učiteľstvo a pedagogické vedy. Dôvodom je to, že filologické študijné programy nezahŕňajú odbornú učiteľskú prípravu (tzv. učiteľský základ a didaktické predmety) a študent tak nie je pripravený na vypracovanie kvalitnej záverečnej práce.

Ak chce študent filologického programu získať plnú učiteľskú kvalifikáciu, odporúčame mu absolvovať po úspešnom ukončení štúdia doplňujúce pedagogické štúdium.

Po úspešnom absolvovaní magisterského štúdia majú uchádzači možnosť vykonať rigoróznú skúšku a obhájiť rigoróznu prácu v odbore filológia a získať akademický titul PhDr. (doktor filozofie).

3.3 Postup pri výbere a zápise tém

Výber témy bakalárskej/diplomovej práce

Proces výberu témy a prihlasovania sa na ňu v MAIS je pre študentov bakalárskeho a magisterského stupňa štúdia rovnaký.

Témy bakalárskych prác (vo forme zadaní) zverejní katedra pre študentov 2. ročníka štúdia v MAIS podľa časového harmonogramu fakulty, zvyčajne do 28. februára príslušného kalendárneho roka. Témy diplomových prác sa zverejňujú pre študentov 1. ročníka magisterského štúdia tiež podľa harmonogramu, a to zvyčajne do 31. októbra príslušného kalendárneho roka.

Zadanie v MAIS vypisuje školiteľ práce a schvaľuje tzv. garant (správne označovaný ako osoba zodpovedná za študijný program = OZŠP).

Zadanie záverečnej práce podľa Metodického usmernenia MŠVVŠ v SR (čl. 3, ods. 3) musí zahŕňať:

- a) označenie, či ide o bakalársku, diplomovú alebo dizertačnú prácu,
- b) názov záverečnej práce,
- c) meno, priezvisko a akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly alebo umelecko-pedagogické tituly autora,
- d) meno, priezvisko a akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly alebo umelecko-pedagogické tituly vedúceho záverečnej práce alebo školiteľa,
- e) meno, priezvisko a akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly alebo umelecko-pedagogické tituly oponenta,

-
- f) názov školiaceho pracoviska, ak bolo pre záverečnú prácu určené,
 - g) meno, priezvisko a akademické tituly, vedecko-pedagogické tituly alebo umelecko-pedagogické tituly vedúceho školiaceho pracoviska, ak bolo pre záverečnú prácu určené,
 - h) anotáciu záverečnej práce*,
 - i) jazyk, v ktorom sa práca vypracuje (primárny jazyk),
 - j) dátum schválenia zadania.

*V anotácii školiteľ uvedie: cieľ práce, odporúčanú metódu a/alebo predpokladaný charakter záverečnej práce, t.j. či by mala byť aplikačno-výskumná alebo interpretačná a očakávaný prínos pre študijný odbor.

Upozornenie:

Vyplnené a kompletne zadanie je povinnou súčasťou záverečnej práce a jeho absencia, neúplnosť alebo nesúlad obsahu zadania s obsahom odovzdanej práce môže byť dôvodom pre finálne hodnotenie Fx. Ak niektorý z povinných údajov v zadaní chýba, študent na to vo vlastnom záujme upozorní svojho školiteľa a požiada o úpravu v dostatočnom predstihu (teda pred nahratím práce do MAISu). Do práce sa zadanie vkladá ako obrázok, t. j. sken vytlačeného a podpísaného formulára vygenerovaného z MAISu.

Termín, do ktorého sa študent prihlasuje na tému záverečnej práce, určuje aktuálny univerzitný [harmonogram akademického roka](#), zvyčajne do konca nasledujúceho mesiaca po zverejnení tém v MAIS. Na tému sa študent prihlasuje priamo v portáli MAIS ([návod](#)).

Školiteľ, ktorý prácu vypísal, prihlášku študenta akceptuje alebo odmieta do termínu, ktorý je stanovený v aktuálnom harmonograme akademického roka. Toto vyjadrenie uvidí študent v systéme MAIS a dostane o ňom hlášku prostredníctvom univerzitného e-mailu.

Študent, ktorý by chcel spracovať vlastnú tému záverečnej práce, môže s týmto návrhom osloviť niektorého pedagóga z KAJL (potenciálneho školiteľa) alebo svojho študijného poradcu, ktorý mu na základe vlastného uváženia poradí, na koho z pedagógov katedry by sa mal podľa zamerania témy obrátiť. Študent musí vlastnú tému konzultovať s potenciálnym školiteľom v dostatočnom predstihu (teda ešte pred riadnym vypísaním tém v MAIS). Oslovený pedagóg má právo navrhnutú tému odmietnuť alebo po konzultácii so študentom modifikovať. V prípade, že študentom navrhovanú tému schváli školiteľ aj garant (OZŠP), školiteľ ju nahrá do MAIS a zároveň priradí študentovi, s ktorým sa na téme dohodol. V ideálnom prípade by mal školiteľ aj pri tomto postupe dodržať termín vypísania tém podľa harmonogramu fakulty.

Bádateľská činnosť študenta je dlhodobý a dynamický proces, ktorý neraz prináša nové situácie, zmenu podmienok alebo sa postupne poznávanie problematiky privedie

študenta k novému spôsobu riešenia alebo preformulovaniu cieľom výskumu. Preto je možné zadanie, ktoré už bolo v MAIS schválené a priradené študentovi, upravovať a prispôbovať reálnym potrebám výskumu. Žiadosť o súhlas s úpravou, ktorá musí obsahovať konkrétne znenie upraveného zadania a súhlas školiteľa, zasiela študent písomne garantovi programu (OZŠP), ktorý sa k žiadosti tiež písomne vyjadrí. Ak garant súhlasí, úpravu zadania v MAIS musí školiteľ vykonať najneskôr pred nahratím záverečnej práce do MAIS tak, aby bolo v nahratej práci správne znenie zadania.

Téma diplomovej práce nesmie byť totožná s témou bakalárskej práce uchádzača. Ak študent v téme diplomovej práce nadväzuje na svoju bakalársku prácu, k tejto pristupuje štandardne ako k informačnému zdroju, z ktorého riadne cituje a ktorý spoločne s ostatnými zdrojmi uvádza v zozname použitej literatúry. Vysoká miera zhody alebo podobnosti medzi bakalárskou a magisterskou prácou sa vyhodnocuje rovnako ako podobnosť s inými zdrojmi.

Upozornenie:

Vyplnené a kompletne zadanie je povinnou súčasťou záverečnej práce a jeho absencia, neúplnosť alebo nesúlad obsahu zadania s obsahom odovzdanej práce môže byť dôvodom pre finálne hodnotenie Fx. Do práce sa zadanie vkladá ako obrázok, t. j. sken vytlačeného a podpísaného formulára vygenerovaného z MAIS. Ak niektorý z povinných údajov v zadaní chýba, študent na to vo vlastnom záujme upozorní svojho školiteľa a požiada o úpravu v dostatočnom predstihu (teda pred nahratím práce do MAISu).

Výber témy rigoróznej práce

Rigorozant si tému rigoróznej práce definuje sám v rámci prihlášky na RK ([Smernica o RK](#), čl. 2, ods. 2), ktorú odovzdáva na študijnom oddelení fakulty. Rámcové témy rigorózných prác sú zverejnené [na webovom sídle katedry](#). Prihlášku na rigoróznú skúšku a obhajobu rigoróznej práce spolu s navrhnutou témou zašle uchádzač na študijné oddelenie fakulty, ktoré následne predloží prihlášku na schválenie predsedovi rigoróznej komisie. Téma rigoróznej práce musí byť odlišná od témy bakalárskej, magisterskej alebo inej kvalifikačnej práce rigorozanta. O schválení prihlášky, príp. o potrebe jej úpravy, informuje uchádzača študijné oddelenie fakulty v termíne, ktorý je stanovený [Smernicou o RK](#).

4

Vypracovanie záverečnej práce

4.1 Bakalárske a magisterské práce

- Študenti bakalárskeho a magisterského programu sú povinní vypracovať svoje záverečné práce do veľkej miery samostatne, ale majú k dispozícii odbornú pomoc školiteľov. Frekventanti rigorózneho štúdia vypracúvajú svoje záverečné práce úplne samostatne (t.j. bez prideleného školiteľa).
- Študent a školiteľ spolupracujú vo forme individuálnych konzultácií, ktoré môžu prebiehať osobne alebo online. Spôsob a frekvenciu konzultácií si stanovia študent a školiteľ podľa individuálnej potreby študenta. Ani v prípade, že sú konzultácie súčasťou povinného predmetu (Bakalársky seminár 1-2, Diplomový seminár), nie je potrebné, aby chodil na konzultácie každý týždeň a informoval školiteľa o každom najmenšom pokroku.
- Študent by sa mal zúčastniť aspoň na štyroch konzultáciách, z ktorých má každá svoj špecifický cieľ (porov. Pokrivčáková & Vančová, 2023):

- *úvodná konzultácia* – prebieha krátko po výbere témy, jej účelom je prediskutovať hlavné časti práce (najmä cieľ a metodológiu) a nastaviť rámcový harmonogram,
- *konzultácia pred začiatkom výskumu* – zameraná na finálne potvrdenie metodického postupu, ktorý sa použije pri zbere a analýze dát,
- *konzultácia po spracovaní výskumu* – slúži na prípravu prechodu k teoretickému úvodu výskumnej časti,
- *záverečná konzultácia* – uskutočňuje sa pred odovzdaním práce, pričom jej cieľom je finálna úprava formálnej stránky textu.

- Celkový prístup študenta, jeho pripravenosť na konzultácie, inovatívnosť, kreativitu a samostatnosť hodnotí školiteľ v príslušných predmetoch (Bakalársky seminár 1-2 a Diplomový seminár). Školiteľ hodnotí priebeh konzultácií aj vo svojom posudku k záverečnej práci.

Postavenie a úlohy školiteľa bakalárskej a diplomovej práce

- Školiteľ pomáha študentovi pri vypracovaní časového plánu tvorby bakalárskej práce a posúdiť vypracovaný časový plán.
- Školiteľ nie je spoluautorom záverečnej práce a nezodpovedá za jej kvalitu. Školiteľ zodpovedá len za kvalitu poskytnutých informácií, vďaka ktorým môže študent kvalitnú záverečnú prácu napísať.

-
- Školiteľ usmerňuje autora ZP pri voľbe, výbere a triedení podkladov. V úvodnom štádiu prípravy ZP odporúča autorovi vhodnú odbornú literatúru, ale nie je povinný mu ju zabezpečiť. Očakáva sa, že v nasledujúcich štádiách si autor ZP vyhľadáva potrebnú literatúru sám, a to na základe konkrétneho zamerania svojho výskumu a vlastnej rastúcej informovanosti o téme a zlepšujúcej sa orientácie v zdrojoch.
 - Školiteľ poskytuje autorovi ZP všeobecné usmernenia ohľadom formálnych náležitostí ZP.
 - Za jazykovú stránku práce zodpovedá jedine autor ZP. Školiteľ nie je jazykový korektor a na jazykové nedostatky upozorňuje všeobecne. Nie je povinný chyby opravovať a ani ich v texte vyznačovať. Na skvalitnenie jazykovej stránky práce môže autor využiť množstvo voľne dostupných digitálnych nástrojov, s ktorými kriticky pracuje.
 - Školiteľ ZP je spravidla zamestnancom univerzity so všetkými súvisiacimi pracovnými povinnosťami a náročným časovým rozvrhom. Autor ZP nemôže od školiteľa očakávať neustálu pozornosť ani okamžité odpovede, s čím sa často stretávame najmä s blížiacim sa termínom odovzdania práce. Ak autor zašle školiteľovi textové podklady na okomentovanie, školiteľ má na ich preštudovanie a zodpovedanie otázok 5 pracovných dní.
 - Školiteľ udeľuje autorovi ZP hodnotenie formou školiteľského posudku a udelením kreditov za predmet s konzultáciami, ak študent tento predmet absolvoval (Diplomový seminár u magistrov a Konzultácie k záverečnej práci u RŠ).
 - Ak o to autor ZP požiada, školiteľ ho odborne usmerňuje aj pri príprave obhajoby záverečnej práce. Táto podpora však nespočíva v tom, že autorovi ZP poskytnú odpovede na otázky v oponentskom, prípadne na svoje vlastné otázky v školiteľskom posudku. Tieto odpovede musí nájsť a formulovať autor ZP sám.

4.2 Rigorózne práce

Frekventanti rigorózneho štúdia vypracúvajú svoje záverečné práce samostatne (t.j. bez prideleného školiteľa). Podľa [Smernica o RK](#), čl. 3, ods. 5., môže predseda rigorózneho komisie odporučiť uchádzačovi konzultanta, ktorým môže byť profesor, docent alebo odborný asistent s vedecko-akademickým titulom PhD.

Konzultant má voľnejšie postavenie než školiteľ, zvyčajne autorovi odpovedá len na konkrétne otázky k metodológii práce. Konzultant nie je povinný zaoberať sa štruktúrou a formálnymi náležitosťami práce, ani prípravou na obhajobu. V súlade s legislatívnym vymedzením rigorózneho konania sa očakáva, že uchádzať o doktorský titul už tieto aspekty záverečnej práce zvládne úplne samostatne.

5

Štruktúra záverečnej práce

Rámcová štruktúra filologických bakalárskych, diplomových prác a rigorózných prác je vo svojej podstate rovnaká. Základné náležitosti, ktoré musí spĺňať každá záverečná práca na Trnavskej univerzite, sa uvádzajú v *Smernici rektora... (2021)*. Každá záverečná práca tak musí obsahovať tieto časti:

- a) úvodná časť (pozri kapitolu 5.1),
- b) hlavná textová časť (pozri kapitolu 5.2),
- c) záverečná časť (pozri kapitolu 5.3).

Formát úvodnej a záverečnej časti je pre všetky stupne a typy záverečných prác (bakalárska, diplomová, rigorózna) rovnaký, a to bez ohľadu na ich vedné zameranie (lingvistické, prekladateľské, kultúrne alebo literárne). Štruktúra hlavnej textovej časti má rešpektovať štandardný formát a zvyklosti platné vo vednej disciplíne, ku ktorej prislúcha.

5.1 Úvodná časť záverečnej práce

Úvodná časť záverečnej práce musí obsahovať tieto položky (v danom poradí):

- a) obal,
- b) titulný list,
- c) abstrakt v primárnom (anglickom) jazyku,
- d) abstrakt v sekundárnom (slovenskom) jazyku,
- e) poďakovanie (acknowledgement, nepovinné),
- f) obsah,
- g) zoznam ilustrácií a zoznam tabuliek (nepovinné),
- h) zoznam skratiek a značiek (nepovinné).

Obal práce je napísaný v angličtine (primárny jazyk práce) a musí obsahovať:

- názov univerzity,
- názov fakulty (pri preklade do angličtiny sa musí použiť oficiálny variant z univerzitných dokumentov alebo MAIS, napr. Faculty of Education, nie Pedagogic Faculty),
- evidenčné číslo práce (zo zadania v MAIS),
- názov záverečnej práce,
- podnázov záverečnej práce (ak bol použitý),
- označenie záverečnej práce ako Bachelor's/Master's/Rigorous thesis (podľa oficiálnej terminológie; European Commission, online),
- meno, priezvisko, akademické tituly a vedecko-pedagogické tituly autora,
- rok predloženia záverečnej práce.

Modelový obal s odporúčaným rozložením textu sa nachádza v Prílohe 1.

Titulný list záverečnej práce je napísaný v štátnom jazyku (v slovenčine) a obsahuje:

- a) názov vysokej školy,
- b) názov fakulty,
- c) názov práce,
- d) podnázov práce (nepovinné),
- e) typ záverečnej práce (bakalárska /diplomová/rigorózna práca),
- f) názov študijného programu,
- g) názov a číslo študijného odboru,
- h) meno, priezvisko, akademické tituly a vedecko-pedagogické tituly autora,
- i) meno, priezvisko, akademické a vedecko-pedagogické tituly školiteľa,
- j) názov školiaceho pracoviska (Katedra anglického jazyka a literatúry),
- k) miesto predloženia záverečnej práce,
- l) rok predloženia práce.

Modelový titulný list sa nachádza v Prílohe 2. Po titulnom liste v slovenskom jazyku môže nasledovať aj jeho anglická verzia (ako samostatná strana). Obsah aj rozloženie musí byť totožné so slovenským titulným listom.

Do záverečnej práce je potrebné zahrnúť **dva abstrakty** – jeden v angličtine a druhý v slovenčine. Ich obsah musí byť zhodný, líšia sa len jazykom. Oba abstrakty sa môžu nachádzať na jednej strane alebo ich autor umiestni na dve samostatné strany.

Abstrakt je veľmi stručnou správou (v rozsahu 200 - 500 slov) o tom, čomu presne sa záverečná práca venuje a aké výsledky prináša. Zvyčajne má rozsah jedného odseku a tvorí ho len slovný text. Dobrý abstrakt neobsahuje skratky, citácie, odkazy na literatúru, tabuľky, ani obrázky či grafy. Abstrakt pomáha čitateľom a ďalším výskumníkom, ktorí sa venujú tej istej téme, aby sa rozhodli, či sa im oplatí záverečnú prácu čítať. Každý výskumník totiž musí prečítať množstvo literatúry a je vhodné, ak hneď v úvode môže vyselektovať texty, ktoré nie sú pre jeho výskumný problém užitočné. Odporúča sa, aby abstrakt obsahoval: pomenovanie výskumného problému, ciele práce, metódy, hlavné výsledky/ stručný súhrn záverov (u interpretačnej práce uvádza interpretačné ciele, interpretačný postup a interpretačné závery). Najčastejšou slabinou študentských abstraktov býva práve to, že nezahŕňajú výsledky ani závery.

Po prázdnom riadku je potrebné pridať súbor **5 - 7 kľúčových slov**. Ide o slová alebo krátke nominálne frázy, ktoré vystihujú tému práce.

Po abstraktoch na samostatnej strane môže autor pridať **poďakovanie (Acknowledgement)**. V tomto krátkom odseku poďakuje podľa svojho uváženia tým ľuďom inštitúciám, ktorí mu pri práci boli akokoľvek nápomocní. Môže to byť školiteľ, konzultant, rodičia, priatelia, partner, ale aj respondenti, ktorí sa zúčastnili na výskume alebo odborník z praxe, ktorý nejakým spôsobom prispel k riešeniu výskumu. Autor môže poďakovať aj inštitúcii, ktorá mu umožnila realizovať výskum.

Príklady poďakovania (Acknowledgements):

I would like to express my sincere gratitude to my thesis supervisor,for his/her beneficial and fundamental advice and guidance throughout the process of writing the Bachelor thesis.

Particularly, I would like to express my gratitude to my supervisorfor his/her useful advice and help while working on the thesis. Also, I would like to thank my family, friends and teachers, who have helped me finalize this work.

Poďakovanie by malo byť v každom prípade úprimné a pravdivé. Je neetické, ak študent ďakuje za konzultácie, cenné rady a podporu svojmu školiteľovi, pričom na konzultácie nechodil. V tomto prípade je možné poďakovanie vnímať ako snahu autora presunúť časť zodpovednosti za prípadnú nekvalitu práce na školiteľa.

Obsah (Table of Contents) je prehľad nečíslovaných a číslovaných častí (kapitol) práce s uvedením stránkovania. Stránkovanie (čísla stránok) sa uvádza len u hlavných textových častí práce, t.j. od úvodu (Introduction), čo je spravidla od s. 7 po koniec zoznamu použitej literatúry (References). V častiach pred Úvodom a po Zozname použitej literatúry sa čísla stránok neuvádzajú.

Čísla kapitol sa uvádzajú len pri kapitolách jadra práce (od teoretickej časti po výskumné závery). Nečíslovanými časťami práce sú obal, titulná stránka, abstrakty, Čestné vyhlásenie, Obsah (Table of Contents), Úvod (Introduction), Záver (Conclusion), Zoznam odporúčanej literatúry (References) a Prílohy (Appendices).

Zoznamy obrázkov, tabuliek, skratiek a značiek (List of Figures, List of Tables, List of Abbreviations, List of Symbols) sú nepovinné časti práce. Zoznamy sa uvádzajú v prípadoch, ak prispejú k zvýšeniu prehľadnosti, jednoznačnosti výkladu a zrozumiteľnosti práce. V takom prípade zachovávajú rovnaký formát, ako bol použitý v Obsahu (názov položky a číslo strany, kde sa daná položka nachádza).

5.2 Hlavná textová časť záverečnej práce

Hlavnú textovú časť záverečnej práce tvoria tieto súčasti:

- a) Úvod (pozri kapitolu 5.2.1),
- b) kapitoly jadra (pozri kapitolu 5.2.2),
- c) záver (pozri kapitolu 5.2.3),
- d) zoznam použitej literatúry (pozri kapitolu 5.2.4).

Pravidlá pre kompozíciu úvodu, záveru a zoznamu použitej literatúry sú zhodné pre všetky typy prác. Jednotlivé typy prác sa líšia len v štruktúre svojho jadra, ktorá musí reflektovať na použitý metodologický postup.

5.2.1 Úvod

V Úvode (Introduction) autor stručne a výstižne charakterizuje predmet záverečnej práce a vysvetlí svoju motiváciu, prečo tento predmet považuje za aktuálny a dôležitý, prípadne prečo je preňho samotného osobne dôležitý. Stručne tiež oboznámi čitateľov s cieľmi práce (nie sú zhodné s cieľmi výskumu!), s jej zámermi a očakávaným prínosom pre študijný odbor, ktorý študuje.

Následne autor stručne priblíži, čo je obsahom jednotlivých kapitol práce.

Kapitola Úvod sa stránkuje (uvádzajú sa čísla strán), ale nečísluje (neuvádza sa číslo kapitoly, čiže to nie je prvá kapitola). Jej rozsah je spravidla 2 - 3 normostrany (1 normostrana je 1800 znakov).

5.2.2 Kapitoly jadra

Jadro je hlavná časť práce a člení sa na kapitoly a podkapitoly, ktoré sa vzostupne čísľujú. Každá nová očíslovaná kapitola prvej úrovne (1, 2, 3...) sa začína na novej strane.

Štruktúru jadra záverečnej práce determinuje použitá metodológia výskumu. Podľa **použitej metodológie** môžeme odlišiť tri typy záverečných prác:

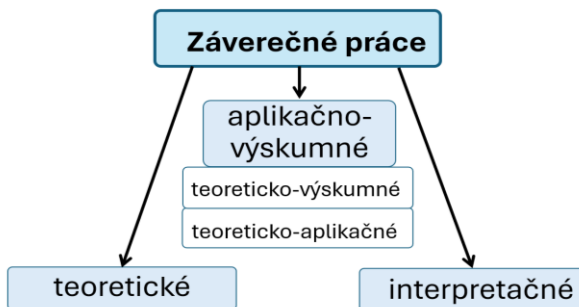
- teoretické
- aplikačno-výskumné so zameraním na lingvistiku a preklad,
- interpretačné práce so zameraním na kultúru a literatúru.

Teoretické práce skúmajú predmet výskumu z teoretického hľadiska, pretože autor používa teoretické metódy (analýza, syntéza, porovnávanie, indukcia, dedukcia, zovšeobecnenie, modelovanie, prognózovanie a pod.) a dospieva k záverom teoretického charakteru. Typickou pre tento typ je **metóda zakotvenej teórie** (grounded theory, viac k metóde pozri Creswell & Poth, 2018; Denzin, 2007; Timmermans & Tavory, 2012), keď sa výskumník snaží odhaliť nové poznatky a vytvoriť novú teóriu tým, že pomocou systematickej analýzy kvalitatívnych údajov identifikuje vzorce, koncepty a vzťahy, ktoré následne syntetizuje do novej teórie. Tvorba tohto typu práce „si spravidla nevyžaduje prácu v teréne, ale intenzívne a časovo náročné štúdium literatúry a iných dokumentov s následnou analýzou, syntézou, porovnávaním a pod., kde sa ťažisko kladie na myšlienkové spracovanie poznatkov a vedeckých faktov“ (Gavora, Koláriková, Nováková, 2010, s. 12). Tento typ záverečnej práce kvôli šírke záberu a metodologickej náročnosti spracúvajú študenti vo svojich záverečných prácach pomerne zriedka.

Naopak, autori záverečných prác najčastejšie volia aplikačno-výskumný typ. **Aplikačno-výskumné práce** s lingvistickým alebo translatologickým zameraním riešia nejaký konkrétny problém, pričom aplikujú výsledky základného výskumu a doterajšieho vedeckého poznania do lingvistického alebo translatologického kontextu (kvôli tomu sú aplikačné). Zároveň obohacujú vedecké poznanie o nové výsledky (preto sú výskumné). Štruktúra ich hlavnej časti zodpovedá modelu IMRAD (vysvetlenie nižšie v podkapitole 5.2.1.1).

Interpretačné práce predstavujú vlastnú originálnu interpretáciu literárneho alebo kultúrneho významného diela, artefaktu, javu, osobnosti a pod. Táto interpretácia musí byť podložená doterajším poznaním a výskumom v odbore. Pri samotnej interpretácii musí autor využívať štandardné interpretačné postupy, ktoré náležite vysvetlí. Autor v interpretačnej práci explicitne vysvetlí prínos práce pre svoj vedný/študijný odbor.

Obr. 1.: Záverečné práce podľa použitej metodológie

5.2.2.1 Jadro záverečnej práce (lingvistiká, preklad)

Štruktúra jadra aplikačno-výskumných záverečných prác vychádza z postupov aplikovaného výskumu. S ohľadom na stanovené ciele, môže mať takáto práca teoreticko-výskumný alebo teoreticko-aplikačný charakter.

Teoreticko-výskumná práca je rozdelená na teoretickú a výskumnú časť. Jej výskumné ciele sú často formulované s použitím slovies ako *zistiť*, *odhaliť*, *zmapovať*, *analyzovať*, *porovnať* a pod. Bežne používanými metódami v týchto prácach sú obsahová analýza, meranie, pozorovanie, opytovanie (dotazník/interview) alebo komparatívna metóda.

Teoreticko-aplikačná práca je tiež rozdelená na teoretickú a aplikačnú časť (niekedy označovaná aj ako praktická). Jej ciele sú zvyčajne vyjadrené slovesom *overiť*. Autor môže overovať učebnú pomôcku, digitálny nástroj, vyučovací postup, metódu a pod. Môže tiež overovať materiály, ktoré sám navrhol a vytvoril (samotný návrh bez systematického overenia v praxi nestačí). Bežnými metódami v tomto type prác je testovanie a kvázi experiment.

Teoreticko-výskumné a teoreticko-aplikačné práce majú rovnakú štruktúru.

Teoretická časť záverečnej práce

Teoretická časť záverečnej práce má byť dobre štruktúrovaná ucelená textová jednotka, v ktorej autor približuje a **kriticky analyzuje** rôzne informačné zdroje, aby zmapoval súčasný stav riešenej problematiky. Gavora et al. (2010. s. 14) uvádzajú, že „zvyčajným nedostatkom je, že prehľad literatúry v texte záverečnej práce nie je zoradený

podľa zreteľného kľúča, ale je rozhádzaný, chaotický. Miešajú sa rôzne úrovne všeobecnosti, chýba hodnotiaci aspekt, nadhľad“. S podobnými nedostatkami sa často stretávame aj v prácach vypracovávaných na KAJL. Autori ZP sa v tejto súvislosti niekedy odvolávajú na znenie Študijného poriadku PdF TU, ktoré akceptuje kompiláciu ako prípustný postup. V tejto súvislosti by sme chceli poukázať na to, že - ako tvrdí Šanderová (2007, s. 70) - jediným typom prípustnej kompilácie je tá, ktorá prináša premyslenú syntézu rôznych názorov a keď z výsledkov iných autorov vzniká „nové, originálne a premyslené dielo“. Takéto spracovanie tematiky prebieha v 4 krokoch:

- 1) vyhľadanie relevantnej literatúry,
- 2) analýza a zhodnotenie zdrojov,
- 3) identifikácia spoločných bodov, rozdielov a nevyjasnených rozporov,
- 4) vypracovanie písomného výsledku.

Hlavným účelom teoretickej časti práce je pripraviť čitateľa na bezproblémové pochopenie výskumnej/aplikačnej časti. Na to je potrebné, aby autor zrozumiteľne a jednoznačne vysvetlil, ako on sám problematiku chápe a o aké teórie a definície sa opiera. V humanitných vedách je totiž bežné, že jeden pojem vysvetľuje množstvo definícií, ktoré si môžu dokonca protirečiť. Autor preto musí vysvetliť, aká je jeho akademická pozícia.

Pri štruktúrovaní kapitol teoretickej časti by mal autor zachovávať logickú postupnosť (napríklad od všeobecného ku konkrétnemu) a nezačínať príliš zoširoka. Autor má uvádzať len **relevantné informácie** a poznatky, ktoré priamo súvisia s obsahom a cieľmi práce. Medzi najčastejšie nedostatky záverečných prác v tomto smere patrí to, že študent uchopí tému zoširoka a väčšinu teoretickej časti venuje sumarizácii všeobecných informácií, ktoré s výskumnou/aplikačnou časťou práce súvisia len okrajovo alebo vôbec. Napríklad ak autor práce o zobrazení čarodejnických archetypov v knihách o Harrym Potterovi venuje úvod svojej práce charakteristike anglickej literatúry a globálnym dejinám čarodejníctva. Tieto informácie so stanovenou témou súvisia len okrajovo. Relevantnosť informácií v tomto prípade znamená, že má začať definovaním čarodejnických archetypov a charakteristikou ságy o Harrym Potterovi.

Ďalšou autorovou povinnosťou je uviesť prehľad **výskumov, ktoré sa už tejto téme venovali** a na ktoré z nich jeho práca nadväzuje. Ani ten najoriginálnejší výskum totiž nezačína „na zelenej lúke“ a vždy nadväzuje na už existujúce výskumné zistenia. (Je alarmujúce, ak si študent myslí, že je úplne prvý, ktorý sa téme venuje, a žiadne výskumy k téme ešte neexistujú - toto hovorí len o jeho neinformovanosti). Preto sa očakáva, že v poslednej kapitole/podkapitole teoretickej časti autor prinesie stručný prehľad už existujúcich výskumov rovnakého zamerania a vlastnú sumarizačnú interpretáciu ich výsledkov.

Častým nedostatkom, s ktorým sa v teoretických častiach záverečných prác stretávame, je študentova snaha vyzerať „múdro“ a vyhýbať sa citáciám a parafrázam

z vedeckej literatúry, aby nevyvolal dojem, že nič nevie a všetko „prebral“. Pritom presný opak je pravdou – ak študent/autor pracuje s pestrou paletou kvalitných zdrojov, z ktorých aj zmysluplne cituje a parafrázuje, dokazuje, že je výborne informovaný a v téme zorientovaný. Platí, že čím viac zdrojov autor pozná a vie v práci **efektívne** uplatniť (nielen mechanicky vymenovať), tým je to lepšie.

Od autora záverečnej práce sa všeobecne očakáva, že dokáže zdroje nielen vyhľadávať, ale aj spracovať na základe vlastného kritického myslenia a vlastného (inovatívneho) pohľadu na výskumný/interpretačný problém. Častým nedostatkom teoretických častí záverečných prác totiž býva tzv. patchworkový (Smolčić & Billić-Zulle, 2013) alebo mozaikový text (Ashworth, Bannister, Thorne, 1997, s. 201), zložený z citácií a parafráz z iných textov (1 odsek = 1 parafráza), v ktorom vlastný pohľad autora záverečnej práce zostáva neidentifikovateľný.

Informačnými zdrojmi pre spracovanie záverečnej práce sú **aktuálne** publikované vedecké a odborné práce domácich a zahraničných autorov. Autor záverečnej práce by sa mal zameriavať najmä na informačné zdroje publikované za posledných 10 rokov.

Najhodnotnejšími zdrojmi sú **vedecké štúdie**, ktoré prinášajú výskumné výsledky (u prác s literárnokritickým a kultúrnym zameraním sú to predchádzajúce interpretácie a analýzy literárnych diel a kultúrnych artefaktov). Najčastejšie ich študenti nájdu vo vedeckých časopisoch alebo vo vedeckých databázach (napr. Google Scholar, Research Gate a Academia.edu). Vhodné sú určite aj **vedecké monografie**, t.j. knižné monotematické publikácie, ktoré sumarizujú vedecké poznatky na istú tému. Výskumné štúdie a vedecké monografie majú tvoriť väčšinu použitých zdrojov.

Učebnice a skriptá zvyčajne publikujú sumarizujúce a didakticky spracované (zjednodušené) informácie, preto by nemali medzi použitými zdrojmi dominovať.

Nepripustnými zdrojmi pre kvalifikačné práce sú rôzne vedecky neoverené (nerecenzované) formáty ako články z popularizačných časopisov, študentských portálov (ktoré publikujú deformované, t.j. spoznámkované informácie), informácie z osobných blogov, účtov na sociálnych sieťach a pod.

V ideálnom prípade autor záverečnej práce kombinuje **zdroje zahraničné aj domáce**. Najmä študenti angličtiny majú niekedy tendenciu používať len zahraničné zdroje písané v angličtine. Dobre informovaný autor však musí poznať aj domáci kontext a vedieť, čo sa v danej téme skúmalo (a kým) aj v krajine, v ktorej študuje.

Autor musí všetky použité zdroje uviesť a pri ich uvádzaní dodržiavať príslušné normy citovania a parafrázovania ([STN ISO 690](#)). Porušenie týchto pravidiel je dôvodom pre hodnotenie práce stupňom Fx.

A napokon je potrebné pripomenúť, že text teoretickej časti má byť nielen informačne naplnený, ale aj kohézny a koherentný, logicky usporiadaný. Kapitoly musia byť navzájom logicky prepojené tak, aby sa dobre čítali ako jeden celok.

Poznámka k odporúčanému postupu písania aplikačno-výskumnej práce

Aj keď sa to neskúseným autorom môže zdať nelogické, všeobecne sa odporúča, aby autori najskôr začali písať výskumnú / aplikačnú časť práce. Samozrejme, že výskum začína štúdiom rôznych informačných zdrojov, ktoré si autor ukladá a spracúva. Na zjednodušenie uchovávanía a spracovania bibliografických záznamov môže autor záverečnej práce využiť pomoc digitálnych citačných manažérov ako Zotero alebo EndNote. So skutočným písaním teoretickej časti je ale vhodné začať až po tom, keď má študent ukončený výskum a sformulované závery. Len vtedy dokáže napísať skutočne dobrú a funkčnú (t.j. vnútorne prepojenú) teoretickú časť.

Výskumná/aplikačná časť záverečnej práce

Výskumná alebo aplikačná časť záverečnej práce približuje výsledky vlastnej tvorivej činnosti autora a v prípade lingvistických a translátologických prác obsahuje nasledujúce podkapitoly, ktoré zodpovedajú všeobecne uznávanej štruktúre akademických prác (IMRAD). Tieto podkapitoly sa číslujú ako podkapitoly druhej úrovne (x.1, x.2, atď.). Ak napr. výskumná/aplikačná časť nasleduje po troch kapitolách teoretickej časti, tvorí samostatnú štvrtú kapitolu a jej podkapitoly budú číslované takto:

- 4.1 Research objective/s
- 4.2 Research questions (or Research hypotheses)
- 4.3 Research method
- 4.4 Research sample (or Respondents)
- 4.5 Data analysis
- 4.6 Research conclusions

V podkapitole **Cieľ práce (Research objective/s)** autor jasne, výstižne a presne charakterizuje (v slovesnom tvare), aký výskumný cieľ autor práce sledoval (zmapovať, porovnať, analyzovať, syntetizovať, navrhnuť, overiť, a pod.). Súčasťou podkapitoly môžu byť aj rozpracované čiastkové ciele, ktoré podmieňujú dosiahnutie hlavného cieľa. Táto kapitola je zvyčajne veľmi krátka. V extrémnom prípade ju môže tvoriť len jedna veta, ak výstižne charakterizuje cieľ výskumu.

Príklady korektne formulovaných cieľov:

- *Cieľom bakalárskej práce je analyzovať výskyt clippingu v anglických žurnalistických textoch.*
- *Cieľom diplomovej práce je identifikovať a analyzovať lingvistické znaky slovenskej angličtiny (Slovenlish) v prehovoroch vysokoškolských študentov.*
- *Cieľom rigorózneho práce je identifikovať a interpretovať prekladateľské stereotypy v súčasných anglofónnych grafických románoch pre mládež.*

Príklady nekorektne formulovaných cieľov:

**Cieľom bakalárskej práce sú očakávania budúcich prekladateľov z/do angličtiny v súvislosti s rozvojom AI (chýba slovesné vyjadrenie cieľa, čo bude výskumník vlastne robiť).*

**Cieľom diplomovej práce je skúmať prítomnosť Winstona Churchilla v slovenskej kultúre (cieľ je vymedzený priveľmi široko, opäť nie je jasné, čo presne bude výskumník robiť).*

**Cieľom diplomovej práce sú chybné preklady reštauračných menu (chýba slovesné vyjadrenie cieľa, čo bude výskumník vlastne robiť).*

**Cieľom rigorózneho práce je skúmať legalese v súčasnej angličtine (cieľ je vymedzený priveľmi široko, opäť nie je jasné, čo bude výskumník robiť).*

Výskumné otázky (Research questions): Od cieľa autor odvodzuje výskumné otázky, ktoré tvoria akúsi kostru budúceho výskumu. Sú to otázky, ktoré si kladie na začiatku výskumu sám výskumník, napr.

Aké literárne archetypy sú identifikovateľné v knihách o Harrym Potterovi?

Akými žánrovými znakmi sa líši detský horor od literárneho hororu pre dospelých?

Aké online translátory prekladatelia používajú najčastejšie?

Výskumné otázky držia autora v stanovených hraniciach a nedovoľujú, aby vo svojom výskume „ušiel“ od podstaty. Výskumné otázky majú formu otázky a musia byť sformulované tak, aby na ne existovala jednoznačná odpoveď (napr. vymenovanie konkrétnych znakov, konkrétne číslo, odpovede áno/nie a pod.).

Táto podkapitola je tiež spravidla veľmi krátka. Stačí, ak autor uvedie len konkrétne výskumné otázky (spravidla 3 – 6).

Ak autor v rámci záverečnej práce realizuje kvantitatívny výskum s overovaním závislostí od premenných, je povinný formulovať **výskumné hypotézy (research hypotheses)** v samostatnej podkapitole. Opäť stačí, ak autor uvedie len konkrétne hypotézy (spravidla 2 - 3). Tu si treba uvedomiť, že hypotézy sa formulujú len pri kvantitatívnych empirických výskumoch, keď výskum dáva do vzťahu dve premenné (faktory). Hypotéza musí obsahovať komparatív – porovnanie. Ak ide o popisný (deskriptívny) výskum, v ktorom sa neskúma vzťah medzi premennými, hypotézy sa nedajú formulovať a formulujú sa len výskumné otázky.

Príklady adekvátne formulovaných hypotéz:

➤ *Súčasný anglofónne turistické katalógy (publikované po r. 2015) sú kultúrne viac diverzifikované (obsahujú menej negatívnych kultúrnych stereotypov) než staršie katalógy (publikované pred rokom 2015).*

(V tomto prípade sa skúma vzťah medzi premennými: „vek“ katalógov a frekvencia stereotypov v nich.)

-
- *Pri využití online translátorov je pozorovateľná vyššia chybovosť prekladov ako pri manuálnom preklade.*

(Tu sa skúma vzťah medzi premennými: prítomnosť/absencia translátora a počet chýb.)

V podkapitole **Metodológia výskumu (Research method/s)** autor popíše použité výskumné metódy a konkrétny metodologický postup získavania dát, ich vyhodnotenia a interpretácie. V tejto podkapitole musia byť jednoznačne popísané všetky okolnosti výskumných dát a jasné vysvetlenie výskumného postupu (kvôli jeho replikovateľnosti). Táto kapitola má obyčajne 2 - 3 normostrany.

Autor záverečnej práce si môže vybrať z veľkého počtu kvantitatívnych a kvalitatívnych výskumných metód alebo zvoliť ich kombináciu. Otázkam, ako a s akými cieľmi by mal výskumník komponovať svoj metodologický postup v lingvistickom a translátologickom výskume, sa venuje množstvo systematicky spracovaných a čitateľsky priateľských publikácií (ako napr. Crossley et al., 2007; Hale & Napier, 2013; Heigham & Croker, 2012; McKinley & Rose, 2020; Podesva & Sharma, 2014).

Stručný prehľad odporúčaných výskumných metód pre filologické záverečné práce uvádzame v tab. 4, avšak pri ich výbere je potrebné prihliadať na primeranú náročnosť (s čím autorovi určite pomôže školiteľ alebo konzultant). Z tohto hľadiska možno len veľmi ťažko očakávať, že študenti bakalárskeho alebo magisterského programu budú realizovať základný výskum. Takisto by mohlo byť problematické realizovanie plnohodnotného experimentu alebo etnografickej prípadovej štúdie, pretože metodologická náročnosť týchto výskumných metód významne presahuje metodologické zručnosti bežného študenta vysokej školy.

Pri popise metodologického postupu musí autor zdôvodniť, prečo si vybral konkrétnu metódu a aký prínos táto metóda mala pre jeho výskum. Je tiež dôležité, aby autor čestne uviedol limitácie svojho postupu (napríklad málo početná vzorka dotazníkového prieskumu neumožňuje zovšeobecňovanie výsledkov) a prípadne aj problémy, na ktoré počas výskumu narazil (napr. ako riešil nízku návratnosť dotazníkov).

Pri porovnaní bakalárskej a diplomovej práce sa očakáva zrejmy kvalitatívny posun v komplexnosti a náročnosti použitého metodologického postupu. U bakalárskych prác sa vo všeobecnosti predpokladá použitie jednej výskumnej metódy, menej početnej výskumnej vzorky a dominantne analytických postupov. Diplomové a rigorózne práce (obe na úrovni ISCED7) by mali uplatniť taký metodologický postup, ktorý umožňuje vyvodenie záverov na základe syntézy. Preto by mal autor takejto práce použiť buď dve metódy, alebo skúmať a porovnávať dva javy/dve vzorky a pod. Príklady nárastu náročnosti uvádzame v Tab. 5.

Tab. 4: Prehľad odporúčaných výskumných metód pre aplikačno-výskumné práce s lingvistickým a translátologickým zameraním

Lingvistika
<ul style="list-style-type: none"> • fonetická analýza textu, • morfológická analýza textu, • syntaktická analýza textu, • lexikálna analýza textu, • štylistická analýza textu, • lingvistický opis, • lingvistická klasifikácia, • porovnávací analýza textov • dotazníková metóda, • interview, • fokusové skupiny, • pozorovanie, atď.
translatológia
<ul style="list-style-type: none"> • testovanie prekladateľských nástrojov • porovnávanie prekladateľských nástrojov • obsahová analýza prekladu do cieľového jazyka • obsahová analýza východiskového textu • komparatívna analýza originálu a prekladu • sociologické metódy (napr. dotazníkové zisťovanie názorov prekladateľov)

Po opise metodologického postupu nasleduje podkapitola **Výskumná vzorka (Research sample)**, ktorá má zvyčajne 2-3 normostrany a v ktorej autor detailne popíše materiály, ktoré vo svojom výskume skúma, a akým spôsobom ich vyberal (náhodný, dostupný alebo zámerný výber). Môžu to byť texty, ktoré autor analyzuje, alebo napríklad dvojica kultúrnych artefaktov, ktoré porovnáva. Popis vzorky musí byť natoľko podrobný, aby čitateľom umožnil zopakovať výskum vo vlastnej réžii (replikácia výskumu).

Ak výskumník skúma ľudské subjekty, ich názory, postoje, zmeny správania, tak výskumnou vzorkou sú respondenti (pri dotazníkovej metóde, interview) alebo subjekty (prípadové štúdie). Tu je náležité nazvať aj kapitolu ako **Respondenti (Respondents)** alebo Výskumné subjekty (**Research subjects**). U nich musí autor jasne popísať, ako zabezpečil splnenie požiadaviek na diskretnosť, anonymitu, dobrovoľnosť, informovaný súhlas a ochranu osobných údajov. V žiadnom prípade autor neuvádza konkrétne mená respondentov.

Tab. 5: Príklady zloženia výskumných vzoriek v aplikačno-výskumných záverečných prácach

Metóda	Bakalárske práce	Magisterské, záverečné práce RŠ a DPŠ, rigorózne práce
Dotazník	min. 60 respondentov	min. 80 respondentov nemôže byť jedinou použitou metódou
interview	min. 3 respondenti	min. 3 respondenti nemôže byť jedinou použitou metódou
Prípadová štúdia	min. 1 subjekt	min. 2 subjekty
Obsahová analýza	min. 1 set položiek	min. 2 sety položiek
Lingvistická analýza	- minimálne 30 textov - korpus minimálne 100-150 lexikálnych/ frazeologických jednotiek v literárnom diele - počet excerptov: 80-100, podľa špecifik výskumného materiálu a zamerania práce (excerpt = veta / úsek textu, v prípade kultúrne zameraného výskumu aj vizuálny sprievod)	- minimálne 40 textov - korpus minimálne 200-250 lexikálnych/ frazeologických jednotiek - analýza celej knihy (v anglickej verzii [aj v slovenskej verzii pri prácach zameraných na preklad]) (excerpt = veta / úsek textu, v prípade kultúrne zameraného výskumu aj vizuálny sprievod)
analýza prekladu	min. 300 položiek vo výskumnom korpuse	min. 700 položiek vo výskumnom korpuse

Podkapitola **Analýza dát (Data analysis)** býva najrozsiahlejšia (neraz tvorí až polovicu rozsahu celej záverečnej práce). V nej autor predstaví svoje spracované výskumné dáta. Dáta musia byť prehľadne popísané, logicky usporiadané a kvalifikovane vyargumentované. Ak autor pri spracovaní dát využíva vizuálne prostriedky (tabuľky, grafy, obrázky), tieto musia byť detailne popísané a text musí byť kohézny a zrozumiteľný aj vtedy, ak by sa tabuľky a grafy z neho odstránili. Dáta musí autor kvalifikovane interpretovať.

Podkapitola **Výskumné výsledky (Research results)** je ťažiskovou časťou záverečnej práce, pretože tu autor sumarizuje vlastné výsledky a nové poznanie, ktoré jeho práca priniesla. Štruktúra tejto podkapitoly musí zahŕňať tri dôležité body: odpovede na výskumné otázky (príp. zhodnotenie platnosti hypotéz), diskusiu a odporúčania pre prax. Každý z týchto bodov môže tvoriť samostatnú podkapitulu.

Pri zodpovedaní výskumných otázok autor postupuje veľmi jednoducho: jednotlivito zopakuje výskumné otázky a ku každej pripojí jednoznačnú, výstižnú odpoveď, ktorú získal svojim výskumom. Môže pripojiť krátky komentár. Ak bola súčasťou výskumného postupu formulácia hypotéz, v tejto časti autor jednotlivito zopakuje hypotézy a pri každej z nich jednoznačne zhodnotí, či sa potvrdila alebo nepotvrdila jej platnosť.

V časti **Diskusia (Discussion)** autor porovnáva svoje zistenia, ktoré získal v rámci záverečnej práce, s predchádzajúcimi výskumami, ktoré uviedol v teoretickej časti. S autormi predchádzajúcich výskumov vedie akúsi virtuálnu diskusiu, keď jasne uvádza, s ktorými z nich jeho výsledky súhlasia a s ktorými nie. Aj tu autor predstavuje a odôvodňuje vlastné stanoviská.

Na základe svojich výskumných zistení autor formuluje **odporúčania pre filologickú prax**. Neuvádzajú sa tu všeobecné odporúčania, ktoré sú identifikovateľné a známe aj bez toho, aby bol daný výskum realizovaný, napr. keď autor odporúča, aby sa venovala väčšia pozornosť jazykovému prejavu ľudí. Odporúčania pre prax môže autor podľa svojho uváženia zaradiť do kapitoly Záver.

5.2.2.2 Jadro interpretačnej práce (kultúra a literatúra)

V porovnaní s aplikačno-výskumnými záverečnými prácami sú interpretačné práce síce menej členité, ale vo svojej podstate obsahujú tie isté informácie a riadia sa rovnakou logickou postupnosťou. Pre interpretačné práce je tiež typická istá naratívnosť, keď sa interpretačný proces popisuje ako dobrodružný príbeh postupného odhaľovania významu literárneho alebo kultúrneho diela, javu, artefaktu a pod.

Jadro, ako hlavná časť práce, sa aj v prípade interpretačných prác člení na kapitoly a podkapitoly, ktoré sa vzostupne čísloujú. Každá nová očíslovaná kapitola prvej úrovne (1, 2, 3...) sa začína na novej strane.

Prvá časť jadra - vymedzenie problému a základnej terminológie

Táto časť interpretačnej práce (zvyčajne v rozsahu jednej kapitoly) plní funkciu teoretického úvodu k vlastnej interpretácii autora. Autor tu predstaví svoj **interpretačný problém** v širšom teoretickom kontexte, to znamená, že uvedie, akému problému sa bude venovať, kto sa už danej problematike venoval a aké výsledky jeho predchodcovia dosiahli. Autor zároveň predstaví svoju vlastnú perspektívu, z akej sa na problém pozerá, a terminologický aparát, ktorý bude používať. Autor musí čitateľov uviesť do toho, ako sám problém chápe a s ktorými teóriami, koncepciami a definíciami bude vo svojej interpretácii pracovať (prípadne, ktoré nebude brať do úvahy a prečo).

Autor tu realizuje **kritickú analýzu** rôznych informačných zdrojov, aby zmapoval súčasný stav riešenej problematiky. Výsledkom by mal byť jazykovo aj tematicky súvislý text, ktorý je syntézou rôznych názorov. Syntézou však určite nie je to, keď autor len mechanicky nakopí rôzne popisy diel, definície pojmov a citácie z kultúrno-kritických alebo literárno-kritických diel a tieto následne naskladá za seba bez vnútorného

myšlienkového prepojenia. Všeobecne odporúčaný postup aj v tomto prípade zahŕňa 4 kroky:

- vyhľadanie relevantnej literatúry,
- analýza a zhodnotenie zdrojov,
- identifikácia spoločných bodov, rozdielov a nevyjasnených rozporov,
- vypracovanie písomného výsledku, t.j. prvej časti záverečnej práce.

Druhá časť jadra – vysvetlenie a zdôvodnenie interpretačného postupu

Cielom tejto časti práce (zvyčajne v rozsahu jednej kapitoly) je predstaviť, vysvetliť a zdôvodniť čitateľom použitý interpretačný postup. Ak je napríklad predmetom záverečnej práce interpretácia konkrétneho literárneho diela, autor tu predstaví prehľad predchádzajúcich interpretácií daného diela a priblíži, aké interpretačné postupy jeho predchodcovia aplikovali a aké aspekty diela zostali nepreskúmané. Následne vysvetlí, ktorý z už použitých interpretačných postupov si zvolil on sám alebo prečo si nevybral žiaden z nich a prečo interpretuje dielo z úplne iného pohľadu.

Aj pri interpretačných prácach platí, že autor musí zachovávať jasnú logickú postupnosť a v záujme kohézности uvádza len relevantné informácie a zdroje. V interpretačných prácach napríklad pôsobia násilne a digresívne kapitoly s podrobným chronologickým životopisom spisovateľa, ktorého dielo autor interpretuje. Pritom stačí, ak autor v rámci interpretácie zmysluplne uvedie len tie detaily zo života spisovateľa, ktoré sú relevantné pre interpretáciu.

Pri výbere a popise interpretačného postupu autorom záverečných prác odporúčame, aby nepostupovali intuitívne, ale aby využili pomoc školiteľa alebo niektoré z príručiek o interpretácii v kulturológii a/alebo v literárnej kritike (Guerin et al., 2005; Hale & Napier, 2013; Harvard College, 2020; Pickering, 1988; Pokrivčák & Pokrivčáková, 2023; Polishchuk et al., 2024 a i.). Podrobnejší prehľad interpretačných postupov vhodných pre práce orientované na kultúru a literatúru uvádzame v Tab. 6 a 7.

Tab. 6: Stručný prehľad výskumných metód a interpretačných postupov vhodných pre interpretačné záverečné práce

Kvalitatívne metódy v prácach zameraných na kultúru	Interpretačné prístupy v prácach zameraných na literatúru
biografická metóda komparatívna metóda naratívna metóda prípadová štúdia etnografia pozorovanie v kvalitatívnom dizajne introspekcia chronologická analýza	štrukturálny komparatívny psychologický archetypálny mytologický sociologický feministický transcendentálny

Tab. 7: Príklady výskumných metód a interpretačných postupov vhodných pre interpretačné záverečné práce (zdroj: Polishchuk et al., 2024, s. 5)

Table 1. Research methods in cultural studies		
Research method	Characteristic	Application
Hermeneutics	Analysis and interpretation of texts to understand their content and meaning.	Interpretation of literary works or religious texts.
Structuralism	Analysis of cultural phenomena through their structures and relationships.	Study of myths and rituals of different cultures.
Semiotics	Study of sign systems and symbols in culture.	Analysis of media and advertising.
Cultural and historical	Study of cultural phenomena in the context of their historical development.	Study of the development of religious rites in different historical periods.
Ethnographic	Collection and analysis of data on cultural practices and customs through field research.	Study of traditional rites in remote communities.
Comparative	Comparison of cultural phenomena of different cultures to identify common and distinctive features.	Comparison of wedding ceremonies in different countries.
Phenomenological	Study of cultural phenomena through subjective experience and perception.	Analysis of personal perception of religious experiences.
Sociological	Study of cultural phenomena through social structures and relationships.	Study of the impact of social media on modern culture.
Psychoanalytic	Analysis of cultural phenomena through the lens of psychoanalytic theories such as the subconscious and symbolic meanings.	Interpretation of symbols in art from the point of view of psychoanalysis.

Pri spracovaní prvej a druhej časti interpretačnej práce by mal autor pracovať s pestrou paletou rešpektovaných zdrojov, z ktorých aj zmysluplne cituje a parafrázuje. Tým sa predstavuje ako dobre informovaný a v tematike dobre zorientovaný odborník. Platí, že čím viac zdrojov autor v práci **efektívne** využije (nielen vymenuje), tým lepšie.

V ideálnom prípade autor záverečnej práce kombinuje **zdroje zahraničné aj domáce**. Najmä študenti cudzieho jazyka majú niekedy tendenciu používať len zahraničné zdroje písané v danom cudzom jazyku. Dobře informovaný autor však musí poznať aj domáci kontext a vedieť, čo sa v danej téme skúmalo (a kým) aj v krajine, v ktorej študuje. V tejto kapitole je potrebné explicitne vyjadriť aj to, ak autor interpretuje dielo, ktorému sa na Slovensku (alebo v strednej Európe) zatiaľ nikto nevenoval.

Autor musí všetky použité zdroje uviesť a pri ich uvádzaní dodržiavať príslušné normy citovania a parafrázovania ([STN ISO 690](#)). Porušenie týchto pravidiel je dôvodom pre hodnotenie práce stupňom Fx.

Čo sa týka konkrétneho štýlu citovania, aj v interpretačných záverečných prácach odporúčame používanie **štýlu APA**, ktorý je viac kompatibilný s odporúčaniami *Smernice rektora* ... a slovenskej normy [STN ISO 690](#) (a ktorý je použitý aj v tejto publikácii).

Tretia časť jadra – vlastná interpretácia

V tretej časti jadra, ktorá je nosnou časťou práce a ktorej rozsah môže pokrývať aj niekoľko kapitol, autor záverečnej práce predstavuje vlastnú originálnu interpretáciu podľa zvoleného interpretačného postupu. Podobne ako autori aplikačno-výskumných prác si autori literárnokritických a kultúrno-interpretálnych záverečných prác musia stanoviť svoje interpretačné ciele a východiskové otázky, na ktoré postupne hľadajú

odpovede. Autor záverečnej práce tu systematicky a zrozumiteľne prezentuje svoje interpretačné zistenia, pričom na podporu svojich tvrdení zapája citácie z interpretovaného diela alebo konfrontuje s výsledkami interpretácií iných autorov.

5.2.3 Záver

V kapitole **Záver (Conclusion)** autor stručne zhrnie svoje interpretačné závery a vyhodnotí splnenie stanoveného cieľa práce. Autor následne zhodnotí prínos práce pre svoj študijný odbor a sformuluje východiská pre ďalší výskum (aké aspekty diela, javu, situácie by sa ešte mali skúmať?).

Kapitola Záver sa nečísluje a jej rozsah by mal byť minimálne dve strany.

5.2.4 Zoznam použitej literatúry

Zoznam použitej literatúry (References) obsahuje úplný, abecedne usporiadaný zoznam bibliografických odkazov. Musí zahŕňať každú monografiu, výskumnú štúdiu, či iný text (vrátane zvukových nahrávok a videa), na ktoré sa v práci odvoláva. Nesmie obsahovať práce, ktoré autor priamo necituje alebo neparafrázuje.

Táto kapitola sa nečísluje, ale je poslednou, ktorá sa stránkuje (uvádzajú sa čísla stránok). Jej rozsah je daný počtom použitých zdrojov, ktoré musia korešpondovať s citáciami použitými v texte. Formálne náležitosti tejto časti ustanovuje platná *Smernica rektora ... (2021)*.

Zoznam použitej literatúry odkazuje čitateľov na pôvodné zdroje informácií, ktoré si následne na základe uvedených bibliografických údajov (meno autora, názov publikácie, rok a miesto vydania, vydavateľ, DOI a pod.) môžu bez problémov vyhľadať. Každý vedný odbor preferuje vlastný štýl a formát referencií. Štruktúru bibliografických záznamov pre záverečné práce napísané v slovenskom jazyku určuje *Smernica rektora ... (2021)*. Vo vedeckých a odborných prácach, ktoré sú napísané v anglickom jazyku a boli publikované v zahraničí, sa stretne s viacerými citačnými štýlmi (Ústredná knižnica SAV, online). Napriek tomu, že vo filologických časopisoch a publikáciách sa uprednostňuje [štýl MLA](#), vo filologických záverečných prácach odporúčame používanie [štýlu APA](#), ktorý je kompatibilnejší s odporúčaniami *Smernice rektora ...* a slovenskej normy [STN ISO 690](#) (a ktorý je použitý aj v tejto publikácii).

5.3 Záverečné časti práce

Záverečnými časťami záverečnej práce sú slovenské resumé (povinné v prácach, ktoré sú napísané v cudzom jazyku) a prílohy (nepovinné).

Na KAJL sa záverečné práce vypracúvajú v anglickom jazyku, preto musí každá záverečná práca obsahovať kapitolu **Resumé** v slovenskom jazyku v dĺžke spravidla 10% celkového rozsahu práce (do rozsahu práce sa zarávajú úvod, jadro, záver a zoznam použitej literatúry; abstrakt, poďakovanie, obsah, resumé a prílohy sa do rozsahu práce

nezarátavajú). Resumé slúži tým čitateľom práce, ktorí nerozumejú po anglicky, aby získali zostručnený, ale plne zrozumiteľný prehľad o obsahu a výsledkoch práce.

Nepovinná časť **Prílohy (Appendices)** obsahuje materiály, ktoré neboli zaradené priamo do textu. Povinne sa napríklad do príloh vkladajú pozorovacie hárky z pozorovania, analytické listy z obsahových analýz alebo nevyplnený formulár dotazníka, ak bol výskum realizovaný dotazníkovou metódou. Do príloh sa vkladajú aj výskumné vzorky - textové materiály, ktorých obsah bol analyzovaný (napr. fragmenty literárneho diela, prepis rozhovoru z filmu, fotografie stránok z analyzovaných učebníc a pod.). Každá príloha sa začína na novej strane, je označená samostatným číslom a zoznam príloh je súčasťou obsahu.

Ďalšie praktické rady o tom, ako štruktúrovať záverečnú prácu, nájde čitateľ v mnohých praktických manuáloch a príručkách (Bell, 2009; Harvard College, 2020; Bitchener, 2010 a i.).

6

Formálna úprava záverečných prác

Parametre formálnej úpravy záverečných prác sú predmetom aktuálne platných dokumentov univerzity a fakulty, konkrétne študijný poriadok univerzity, študijný poriadok fakulty a [smernica rektora o záverečných prácach](#). Aj keď je úprava práce dôležitá a významným spôsobom ovplyvňuje jej recepcný účinok, pri hodnotení práce je vždy určujúci jej obsah (kvalita, originalita, tvorivé riešenie problému) a nie rozsah alebo typ písma. Záverečné práce v odbore filológia musia spĺňať tieto rámcové požiadavky:

jazyk práce: nosné časti práce (obálka, abstrakt, obsah, text od úvodu po záver a použitá literatúra) sú povinne napísané v anglickom jazyku, kým v štátnom (slovenskom) jazyku sú napísané len tieto časti: titulný list, druhý abstrakt, résumé. Očakávanou komunikačnou úrovňou je C1 podľa [Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky](#) (ŠPÚ, 2022).

komunikačný štýl: vysoko kultivovaný, akademický diskurz (v anglických aj slovenských častiach)

odporúčaný typ písma: Times New Roman, veľkosť 12

riadkovanie: 1,5

okraje: zľava 3,5 cm, sprava 2 cm, zhora a zdola 2,5 cm,

formát: A4, orientácia na výšku

odporúčaný rozsah: porov. Tab. 7

Tab. 7: Odporúčaný rozsah prác podľa Smernice rektora.... (2020).

Bakalárska práca	30 až 40 normostrán (54 000 až 72 000 znakov vrátane medzier),
Diplomová práca	50 až 70 normostrán (90 000 až 126 000 znakov vrátane medzier)
Rigorózna práca	80 až 100 normostrán (144 000 až 180 000 znakov vrátane medzier)

číslovanie: nepretržite arabskými číslicami, umiestnené v dolnej časti (päta) v strede alebo na vonkajšom okraji strany.

formát citovania: MLA

tabuľky a grafy: musia byť očíslované, označené názvom, vybavené stručným popisom (aby dávali zmysel aj samostatne) a uvedené v poradí, ako sa o nich autor zmieňuje v texte.

obrazové materiály (obrázky, grafy, ilustrácie): vkladať vektorové, nie rastrové, formáty obrázkov.

6.1 Akademický diskurz

Akademický diskurz označuje jazyk a komunikačné štýly používané v akademickom prostredí. V slovenskej štylistike sa v tejto súvislosti používa termín náučný štýl (Horváth, 2016, s. 163-166; Švec, 1997). Sú preň typické štylistické znaky ako monologickosť, povinná gramatická správnosť a vysoko kultivovaná forma, pri ktorej sú akékoľvek deformácie, emocionálne výrazy a subštandardné prvky (ako slang, žargón a pod.) neprípustné. Vyznačuje sa formálnym a presným jazykom, špecifickou terminológiou, jasnými a logickými formuláciami a detailne vysvetlenými argumentmi, ktoré sú podložené kritickým myslením. Táto špecializovaná forma komunikácie je nevyhnutná na efektívnu prezentáciu výskumných zistení a vedeckých poznatkov naprieč rôznymi disciplínami. Znalosť akademického diskurzu pomáha študentom pri práci s odbornými textami. Tiež im umožňuje efektívne sa zapájať do akademickej diskusie. Pre lepšie zvládnutie akademického diskurzu v anglickom jazyku majú študenti k dispozícii množstvo praktických príručiek (Duke University, 2020; Fowler, Aaron, & McArthur, 2007; McCarthy, & O'dell, 2016; Morley, 2014).

Upozornenie

Požiadavka vysoko kultivovaného jazyka platí aj pre slovenské časti záverečnej práce. Neraz sa stáva, že študent tieto časti nechá strojovo preložiť z angličtiny a bez akejkoľvek post-editácie a štylistickej úpravy ich vloží do práce. Výsledkom je text veľmi nízkej kvality, ktorý znižuje recepčnú úroveň a celkovú kvalitu práce. Obsah a kvalita tých častí práce, ktoré sú v slovenskom jazyku, je hodnotená rovnako ako jej anglické časti.

6.2 Akademický diskurz vo filológii

Každá disciplína si v priebehu času vytvorila svoj vlastný spôsob akademickej komunikácie. V tejto súvislosti sa hovorí aj o kultúre akademických komunít alebo o diskurzoch vedeckej disciplíny (Becher, 1981, 1987, 1994; Hayot, 2014). Diskurz určitej vedeckej disciplíny sa prejavuje nielen priamo na jazykovej rovine príslušných textov (odborná terminológia, dikcia, syntaktická štruktúra viet, dĺžka viet), ale aj v spôsobe kompozície textu (spôsob a štruktúra argumentácie, konvencie citovania, spôsoby spracovania predchádzajúcich výskumov a pod.).

Očakáva sa, že študenti vo svojich záverečných prácach budú rešpektovať kľúčové charakteristiky svojej disciplíny, aby sa stali platnými členmi jej komunity. Parry (1998) tvrdí, že tieto charakteristiky sú častokrát implicitné, jemné, pre neskúsených autorov a čitateľov až nepostrehnuteľné. Tieto normy a konvencie písania si študenti zvyčajne osvojujú nepriamo, t.j. tým, že sami čítajú veľké množstvo publikácií a zdrojov zo svojho odboru a postupne preberajú tieto opakovane prijímané textové podnety. Tak sa písanie záverečnej práce stáva osobitnou metódou učenia sa odborového diskurzu.

V porovnaní s inými disciplínami (najmä technickými a prírodovednými) sa nasledujúce znaky javia ako typické pre diskurz vo filológii (porov. Bell, 2009; Bitchener, 2010; Hayot, 2014; Harvard College, 2020; Syba, 2008):

- vyššie nároky na verbálne vyjadrovanie, kultivovanosť jazyka,
- nahliadanie na výskumný problém z viacerých perspektív,
- bohatšia slovná zásoba, ktorá obsahuje aj figurálny jazyk a väčšie množstvo alúzií,
- vyššia priemerná dĺžka textov a viet,
- väčší dôraz na slovné zdôvodnenie argumentov.

7

Etické aspekty tvorby záverečných prác

Svojou záverečnou prácou študent preukazuje, že:

- vie jasne a zrozumiteľne formulovať svoje odborné vedomosti,
- pracovať s rôznymi odbornými a vedeckými zdrojmi,
- a realizovať vlastný výskumný projekt s podporou a pod vedením školiteľa.

Študent, ktorý vypracováva záverečnú prácu, vystupuje teda paralelne v dvoch pozíciách:

- 1) v prvom rade sa stáva autorom nového verbálneho diela a platia preňho všetky ustanovenia autorského zákona,
- 2) zároveň je výskumníkom, a preto musí dodržiavať etické pravidlá výskumu.

Etické štandardy sú neoddeliteľnou súčasťou vedy a ich pôsobnosť možno rozdeliť do troch oblastí, ktoré sú navzájom prepojené:

- morálna zodpovednosť voči výskumným subjektom (napr. ochrana anonymity, dôstojnosti a osobných údajov ľudských subjektov, rešpektovanie práv zvierat aj ochrana životného prostredia),
- etická integrita výskumu, t.j. výber a zapojenie korektných výskumných postupov,
- pravdivé informovania o výskume, vrátane čestného prístupu k autorstvu.

K nedodržaniu etických pravidiel môže dochádzať v ktoromkoľvek štádiu tvorby záverečnej práce. Príčinou nemusí byť len bezcharakternosť autora a jeho snaha dospieť k cieľu ľahšou cestou. Neraz je hlavným problémom nedostatočná informovanosť, naivita alebo náhodný zhluk udalostí. Preto je cieľom tejto kapitoly zvýšiť povedomie a citlivosť autorov na etické aspekty tvorby záverečných prác a pomôcť im tak vyhnúť sa nepríjemným situáciám.

Najčastejšie sa v záverečných prácach vyskytujú nasledujúce etické nedostatky:

1. manipulácia informácií,
2. plagijátorstvo,
3. manipulácia čitateľa,
4. nedodržiavanie štandardov v metodologickom postupe,
5. nedostatočná ochrana práv výskumných subjektov,
6. falšovanie alebo fabrikácia výsledkov,
7. nepriznané autorstvo.

Porušenie pravidiel vedeckej etiky v ktoromkoľvek bode je dôvodom na neodporúčenie práce na obhajobu.

1. Manipulácia informácií

Pri práci s informačnými zdrojmi niekedy študent siahne po nevhodných stratégiách – do súboru použitých zdrojov zaradiť texty pochybného pôvodu alebo pochybnej kvality (blogy, marketingové materiály) alebo cituje diela, ktoré nesúvisia s obsahom článku, prípadne upravuje význam citovaných textov. Autor tak neraz koná s cieľom posilniť svoju interpretačnú pozíciu, pričom zavádza čitateľov.

2. Plagiátorstvo

K plagiátorstvu dochádza, ak autor vo svojej práci uvádza cudzie myšlienky a výsledky bez korektného uvedenia zdrojov. Turnitin (2012) definuje desať odietňov plagiátorského spektra:

- doslovné kopírovanie cudzieho textu bez citovania („klon“),
- kopírovanie s niekoľkými pozmenenými slovami bez citovania („Ctrl+C“),
- kopírovanie s pozmenenými kľúčovými slovami bez citovania („nájdi a nahrad“),
- parafrázovanie niekoľkých zdrojov zmiešaných dokopy bez citovania („remix“),
- opakovanie autorovho vlastného textu („recyklovanie“),
- kombinovanie správne citovanej pasáže s necitovanými pasážami z iného zdroja („hybrid“),
- zmiešaný materiál z rôznych zdrojov bez citovania („sečka“),
- citovanie spôsobom, ktorý neumožňuje identifikovať zdroj a citovanie neexistujúceho zdroja („error 404“),
- kombinovanie správne citovaných pasáží, avšak bez vlastného autorského prínosu („agregátor“),
- parafrázovaný zdroj je síce správne uvedený, ale text takmer kopíruje pôvodný zdroj („re-tweet“).

Ani jeden z uvedených prístupov nie je etický. K nim ešte možno pridať takzvaný preložený plagiát, keď autor preberie text niekoho iného, preloží ho do iného jazyka a v tejto podobe ho bez uvedenia pôvodného zdroja zaradiť do svojej práce. Korektný postup je taký, že preložený text sa označí ako citácia so zdrojom pôvodného textu podľa príslušnej citačnej normy a doplní sa poznámkou „preložené autorom“ alebo „preložené nástrojom [názov]“, ak bol na preklad využitý niektorý z digitálnych prekladačov (GoogleTranslate, Deepl a pod.). Využitie služieb digitálnych prekladačov a digitálnych editorov (napr. Grammarly, Write, Umberto a pod.) nie je plagiátorstvom ani porušením iných etických pravidiel.

Autor záverečnej práce musí tak ako každý iný autor verbálneho (aj iného) diela rešpektovať duševné vlastníctvo iných autorov, tzn. že je neprípustné a trestné

privlastňovať si výsledky a výtvy iných a bez povolenia zverejňovať niečo, čo je akokoľvek chránené, napr. copyrightom alebo patentom. Pri použití materiálov chránených autorskými právami, vrátane ilustrácií, postupuje podľa platnej legislatívy ([Autorský zákon, 185/2015 Z.z.](#)). Korektné uvádzanie informačných zdrojov autor potvrdzuje vlastnoručne podpísaným čestným vyhlásením, ktoré je povinnou súčasťou záverečnej práce.

Kontrola originality práce

Od roku 2010 uplatňuje Slovensko centrálnu antiplagiátorskú politiku. Originalita každej záverečnej práce predloženej na niektorej zo slovenských univerzít je preto kontrolovaná v centrálnom registri záverečných prác. Výsledkom je protokol o kontrole originality, ktorý je následne súčasťou dokumentácie ku štátnej skúške. Výsledné skóre kontroly samo o sebe nič neznamená. Školiteľ, oponent a členovia komisie musia sami výsledky interpretovať a riziko plagiátorstva posúdiť vždy individuálne. Vyššie skóre pri kontrole majú napríklad literárnokritické práce, u ktorých sa očakávajú početné citácie z interpretovaných textov.

4. Nedodržovanie štandardov v metodickom postupe

Každá výskumná metóda má svoj štandardný postup, ktorý musí každý výskumník dodržať. Neúplnosť postupu alebo akýkoľvek odklon môže viesť k nepresnosti ak zníženiu relevantnosti dát.

5. Nedostatočná ochrana práv výskumných subjektov

Ak autor záverečnej práce skúma ľudské subjekty, musí ich informovať o cieľoch a priebehu výskumu a musí od nich získať informovaný súhlas. Pri zbere dát musí zabezpečiť ich anonymitu, rešpektovať ich ľudskú dôstojnosť, súkromie a dodržiavať zákon o ochrane osobných údajov. Zapojenie akýchkoľvek osôb do výskumu musí byť dobrovoľné. Svoju účasť môžu odmietnuť, prípadne z výskumu kedykoľvek vystúpiť. V záverečnej práci potom autor uvedie, ako presne tieto požiadavky splnil.

6. Falšovanie alebo fabrikácia výsledkov

Táto kategória neetického konania zahŕňa nasledujúce situácie:

- študent si dáta vymyslí (fabrikovanie výskumu),
- študent upravuje dáta a výsledky tak, aby zodpovedali jeho hypotézam (niekedy až do takej miery, že dáta pôsobia dokonalo),
- študent ignoruje výsledky, ktoré nevyhovujú jeho interpretáciám,
- študent použije nevhodné štatistické metódy, aby vyvolal dojem dôveryhodnosti,
- študent nedostatočne opíše metódy zberu a spracovania dát, čím sa snaží zakryť nedostatky a zabráni replikovateľnosti výskumu,
- študent nadinterpretuje dáta a predkladá nepodložené závery.

7. Nepriзанé autorstvo záverečnej práce

Študent má písať prácu sám, teda má byť jediným autorom záverečnej práce. Pomoc školiteľa, konzultantov alebo iných osôb musí čestne a otvorene uviesť v predhovore a v čestnom prehlásení. Využívanie služieb iných autorov (*ghost authorship*) alebo rôznych agentúr, ktoré „spracovávajú údaje pre výskum“ na objednávku (*contract cheating*), je nepovolené a všeobecne sa považuje za vážne porušenie etických princípov.

V súčasnosti sa do popredia dostáva otázka zneužívania generatívnej umelej inteligencie, teda jazykových modelov, ktoré sú schopné samostatne vyprodukovať rôzne texty, vrátane akademických (napr. ChatGPT). Vzdelávacie inštitúcie na celom svete spájajú sily a hľadajú spôsoby, ako odhaľovať nečestné konanie a zneužívanie týchto prostriedkov.

Využívanie generatívnej umelej inteligencie samo o sebe však nie je etickým priestupkom. Čoraz viac univerzít jej využívanie akceptuje pri tvorbe teoretických častí kvalifikačných prác, pri procese sumarizácie textov, na vytvorenie abstraktu alebo popis metodiky. Ak sa študent rozhodne pre takéto riešenie, všetky texty a časti práce generované umelou inteligenciou musí náležite citovať a upraviť čestné vyhlásenie o svojom autorstve napríklad takto (podľa UK, 2024):

Čestne vyhlasujem, že celú prácu na tému „.....“, vrátane všetkých jej príloh a obrázkov, som vypracoval/vypracovala samostatne, a to s použitím literatúry uvedenej v priloženom zozname a nástrojov umelej inteligencie. Vyhlasujem, že nástroje umelej inteligencie som použil v súlade s príslušnými právnymi predpismi, akademickými právami a slobodami, etickými a morálnymi zásadami za súčasného dodržania akademickej integrity a že ich použitie je v práci vhodným spôsobom označené.

Dôsledky porušenia etických noriem

Dodržiavanie etických noriem pri tvorbe kvalifikačných prác vyžaduje a kontroluje každá vzdelávacia inštitúcia. Trnavská univerzita v Trnave má vypracovaný vlastný [etický kódex](#) (TU, 2015). Podľa neho je ustanovená **Etická komisia**, ktorá prerokováva podnety súvisiace s porušením akademickej etiky zo strany zamestnancov aj študentov. Relevantné informácie súvisiace s Etickou komisiou a jej pôsobnosťou sú zverejnené na [webovom sídle univerzity](#).

Prevenia neetického konania autora záverečnej práce

Kľúčovú úlohu pri prevencii neetického konania študenta, ktorý pracuje na svojej záverečnej práci, zohráva jeho školiteľ. Ten môže uplatniť viacero postupov, ktorými obmedzí výskyt plagiatstva a iných nežiaducich neetických postupov (Flood, Murray, Rowell, 2009), napríklad tak, že:

- študentom pomáha s časovým manažmentom,
- od študenta vyžaduje predloženie a krátke predstavenie zdrojov, ktoré vo svojej práci spomína,

-
- vyžaduje informácie o tom, kde študent zdroje našiel,
 - so študentom vedie podrobnejšie rozhovory o rôznych odborných aspektoch témy,
 - od študenta vyžaduje predkladanie vyhotovených častí práce v určených termínoch,
 - od študenta požaduje, aby do práce zapracoval špecifické informačné zdroje,
 - študentovi prácu vráti alebo neakceptuje, ak v nej nie sú riadne uvedené zdroje,
 - od študenta požaduje transparentnosť pri zbere, analýze a interpretácii dát – študent má napríklad predložiť hrubé dáta a archivovať ich v dostupnej databáze.

8

Odovzdanie práce

- Za odovzdanie záverečnej práce sa považuje jej nahratie do systému MAIS.
- Termíny pre odovzdanie záverečných prác sú určené v harmonograme akademického roka.
- Konkrétne pokyny pre odovzdanie jednotlivých typov štúdia sú uvedené v príslušnom študijnom poriadku alebo smernici. Tieto dokumenty takisto uvádzajú formáty, v akých sa záverečná práca odovzdáva, t.j. či sa práca nahráva len elektronicky v systéme MAIS, alebo je potrebné ju nahráť a zároveň doručiť na fakultu aj výtlačok/výtlačky práce, alebo či sa odovzdáva len výtlačok. V prípade nejasností môže študent kontaktovať svojho študijného poradcu (bakalári a magistri) alebo študijnú referentku na študijnom oddelení (rigorozanti).
- Elektronická verzia záverečnej práce v systéme MAIS a vytlačená verzia musia byť zhodné. V prípade rozdielov sa za rozhodujúcu považuje elektronická verzia v systéme MAIS.
- Nahratie práce do systému MAIS je **nezvratné**. Prácu v systéme nemožno opravovať ani z neho odstrániť. Preto je nevyhnutné, aby autor venoval nahratiu práce náležitú pozornosť a uistil sa, že nahráva správnu finálnu verziu práce. Už sme sa stretli so situáciou, že študenti nahrali do systému buď nedokončenú, pracovnú verziu textu alebo neopravenú verziu práce. Aj keď na to vopred upozornili školiteľov aj oponentov a následne odovzdali správnu verziu práce ako výtlačok, školiteľ aj oponent boli povinní hodnotiť elektronickú verziu práce, ktorá sa nachádzala v MAIS.
- Očakávame, že naši študenti budú pri tlači a väzbe záverečnej práce voliť postupy šetrné k životnému prostrediu. Odporúčame prácu vytlačiť na recyklovaný papier, text tlačiť obojstranne a používať šetrný režim tlače. Pri väzbe odporúčame zvoliť ekologickú strunovú väzbu a recyklovateľnú kartónovú obálku.

Odovzdanie rigorózneho štúdia

Rigorozant odovzdáva rigoróznú prácu na študijnom oddelení PdF TU v súlade so [Smernicou o RK](#). Rigorózna práca musí byť pôvodným dielom - uchádzač nemôže predložiť svoju obhájenú diplomovú ani inú kvalifikačnú prácu.

Rigorózna práca sa odovzdáva najneskôr do 12 mesiacov od oznámenia o prijatí príhlášky. Rigorozant odovzdáva rigoróznú prácu ako jeden výtlačok zviazaný v hrebeňovej väzbe spolu s CD, na ktorom je práca nahratá v PDF formáte.

Po získaní prístupových kódov do MAIS je rigorozant povinný nahráť svoju rigoróznú prácu do MAIS podľa pokynov referenta pre RK (na študijnom oddelení). Po nahratí práce

vygeneruje v MAIS Protokol o kontrole originality, Licenčnú zmluvu, Analytický list (bližšie informácie sú uvedené v smernici rektora Trnavskej univerzity v Trnave). Tieto odovzdá alebo zašle na dekanát PdF TU.

9

Hodnotenie záverečnej práce

- Všetky kvalifikačné práce musia byť ohodnotené formou verejne dostupného posudku.
- Bakalárske a diplomové práce sú hodnotené školiteľom a oponentom. Rigorózne práce sú hodnotené len oponentom.
- Všetky posudky sú sprístupnené v systéme MAIS a študent ich musí mať k dispozícii minimálne 5 dní pred plánovanou obhajobou, aby mal dostatočný čas na kvalitnú prípravu.
- Formuláre posudkov používaných na KAJL sú dostupné na webovej stránke KAJL v sekcii študijné informácie/informácie o štátnych skúškach, vďaka čomu získavajú autori prác prehľad o hodnotiacich kritériách.
- Posudky záverečných prác obsahujú viacero položiek, pričom každú z nich hodnotiteľ hodnotí čiastkovou známku v rozsahu A – FX, ku ktorej pridáva podrobnejší slovný komentár. Hodnotiace kritériá sú identické pre školiteľský (Príloha 3) aj oponentský posudok (Príloha 4) s tým, že školiteľ pridáva hodnotenie toho, ako autor pristupoval k tvorbe počas vypracovávania záverečnej práce. Výsledná známka môže, ale nemusí byť aritmetickým priemerom hodnotení v jednotlivých položkách.

Posudky záverečných prác na KAJL zahŕňajú tieto položky (ich podrobnejší popis čitateľ nájde v publikácii Pokrivčáková & Vančová, 2023):

1. Orientácia autora v skúmanej problematike a práca s akademickými zdrojmi

Hodnotenie si všíma schopnosť autora vybrať relevantné zdroje a pracovať s nimi, jeho precíznosť pri definovaní pojmov a klasifikácii javov, analytický a syntetizujúci prístup.

2. Stanovenie výskumného cieľa

Cieľ práce je primárne určený školiteľom v zadaní, no autor záverečnej práce ho ďalej špecifikuje a prispôsobuje podmienkam vlastného výskumu. Naplnenie stanovených cieľov je jedným z kľúčových hodnotiacich kritérií.

3. Vhodnosť výskumných metód

V tejto položke sa hodnotí, či si autor práce zvolil vhodnú výskumnú metódu a či v jej rámci dodržal štandardný metodologický postup. Výskum musí byť popísaný tak, aby bol overiteľný a replikovateľný (opakovateľný inými výskumníkmi).

4. Rozsah dosiahnutých výsledkov a ich interpretácia

Hodnotí sa autorova pripravenosť zozbierať relevantné údaje, adekvátne ich spracovať a následne prehľadne predstaviť čitateľom. Hodnotí sa autorova schopnosť nové údaje adekvátne interpretovať a prepojiť suž známymi poznatkami (v časti diskusia).

5. Štruktúra práce

Hodnotí sa, či autor dodržal pokyny stanovené v [Smernici rektora ...](#) (2021) a či vyhovuje aj štandardnej štruktúre vo svojom odbore.

6. Jazyková a štylistická úroveň

Práce na KAJL sa vypracúvajú v anglickom jazyku, pričom požadovaná úroveň je C1 podľa SERR. Autor záverečnej práce musí dodržiavať normy akademického štýlu v anglickom aj slovenskom jazyku. Hodnotí sa aj to, či práca svojím jazykovým spracovaním vyhovuje diskurzu, ktorý je typický pre odborné texty v odbore humanitných vied.

7. Prínos práce pre študijný odbor

Hodnotí sa, či a čím práca obohacuje poznanie vo svojom odbore.

Rovnaký formát má aj **posudok oponenta rigorózneho práce**. Podľa [Smernice pre RK](#), čl. 3, ods. 6 a 7, Rigo -, čl. 3, ods. 6 a 7 rigoróznou prácu posudzuje jeden oponent, ktorého navrhuje predseda príslušnej komisie pre rigorózne skúšky. Oponent vypracuje a odovzdá svoj oponentský posudok predsedovi komisie do 30 dní od prijatia práce. V posudku jednoznačne uvedie, či prácu odporúča alebo neodporúča na obhajobu. V prípade negatívneho stanoviska sa obhajoba nemôže uskutočniť a dekan vyzve uchádzača, aby rigoróznou prácu prepracoval.

10

Obhajoba záverečnej práce

- Spolu so záverečnou prácou sa autor formálne prihlasuje aj na jej obhajobu. Termíny obhajob záverečných prác stanovuje dekan v súlade s harmonogramom akademického roka.
- Konkrétny harmonogram štátnych skúšok a obhajob bakalárskych a diplomových prác pripravuje sekretariát katedry. Termíny obhajob rigorózných prác určuje predseda rigorózneho komisie.
- Pre všetky typy záverečných prác vo všeobecnosti platí, že ústna obhajoba prebieha pred komisiou a trvá približne 40 minút.
- Obhajobu vedie predseda komisie pre obhajoby. Počet členov komisie a ich kvalifikačné predpoklady určuje študijný poriadok fakulty alebo príslušná smernica pre každý typ záverečnej práce zvlášť. Jeden člen komisie plní úlohy zapisovateľa. Tento okrem zabezpečenia administratívnych záležitostí (vyhotovenie protokolov) pôsobí ako kontaktná osoba pre študentov, ktorým asistuje aj pri manipulácii s technikou (napr. nahrávanie prezentácií do PC).
- Obhajoby záverečných prác sú verejné.
- Rámcový priebeh ústnej obhajoby záverečnej práce je u všetkých typov prác rovnaký:
 1. Študent najskôr stručne predstaví svoju prácu členom komisie, ktorí ju nemali možnosť prečítať vopred (max. 7-10 min.). Sústredí sa najmä predstavenie cieľov práce, zdôvodnenie metodického postupu výskumu a predstavenie dosiahnutých výsledkov. Pri predstavovaní práce (a aj počas jej ďalších častí) môže autor používať svoju prácu, svoje poznámky a iné informačné zdroje. Kvôli zvýšeniu názornosti môže autor pre komisiu využiť rôzne vizuálne pomôcky – handouty, poster, prezentáciu (ppt, Canva, Prezi) a pod. Aby členovia komisie získali predstavu o celkovej podobe práce, je vhodné, ak študent prinesie na obhajobu aspoň jeden pracovný výtlačok ZP.
 2. Následne školiteľ a oponent (u obhajob BP a DP) predstavujú svoje posudky (každý max. 5 minút) a položia študentovi otázky. Počas obhajoby rigorózneho práce prečíta svoj posudok len oponent.
 3. Študent reaguje na posudky (10 min.). Poznámky a otázky v posudkoch sa zvyčajne zameriavajú na nedostatky, nejasnosti alebo chýbajúce informácie v práci. Môžu sa týkať teoretickej aj výskumnej časti práce. Autor práce by nemal kritické poznámky v posudkoch vnímať tak, že sa ho snažia hodnotitelia ponížiť alebo mu inak ublížiť. Práve naopak, svojimi otázkami a pripomienkami vytvárajú autorovi priestor na to, aby svoju prácu dovysvetlil, prípadne skvalitnil. Autor by

mal preto na posudky reagovať bez emócií a v odpovediach preukázať dostatočnú fundovanosť. Pri príprave odpovedí na otázky môže študent siahnuť po odbornej literatúre, kde si vyhľadá požadované informácie. Svoje tvrdenia by mal dokladať poznatkami z odbornej literatúry. Svoje odpovede na otázky v posudkoch môže študent so školiteľom alebo oponentom vopred konzultovať. Príprava odpovedí na posudky je však primárnou zodpovednosťou autora.

4. Následne predseda komisie otvorí diskusiu k obhajobe, ktorá trvá max. 15 min. V rámci diskusie členovia komisie posudzujú všeobecný rozhľad autora, jeho pripravenosť flexibilne a pohotovo, a pritom informovane a kvalifikovane reagovať a argumentovať, preto je dôležité tejto časti obhajoby venovať primeranú pozornosť.
5. Po diskusii predseda komisie ukončí verejnú časť obhajoby. V neverejnej časti komisia hodnotí výkon študenta (kvalitu práce a obhajoby, vecnú správnosť, prezentačné zručnosti študenta a jeho schopnosť adekvátne reagovať v akademickej diskusii). Výsledok obhajoby ohodnotí komisia v súlade so Študijným poriadkom fakulty klasifikačnými stupňami A až FX.

Požiadavka vysokej kultivovanosti jazyka, o ktorej sme písali v súvislosti s jazykovou podobou práce, platí aj pre obhajobu záverečnej práce. Netýka sa však len jazykovej kvality písomnej alebo vizuálnej prípravy na obhajobu, ale aj zvukovej stránky jazyka, teda správnej výslovnosti. Na obhajobách sa členovia komisií často stretávajú s opakovanými chybami, ktoré sú zosumarizované v Tab. 9.

Tab. 9: Príklady často nesprávne vyslovovaných odborných slov (zdroj: Pokrivčáková & Vančová, 2023)

Slovo	Výslovnosť	Príklad použitia vo vete
Focus	/ˈfəʊ.kəs/	The main /ˈfəʊ.kəs/ is...
Analysis (podstatné meno)	/əˈnæl.ə.sɪs/	The /əˈnæl.ə.sɪs/ is...
Analyze (sloveso)	/ˈæn.əl.aɪz/	The author /ˈæn.əl.aɪzɪz/
Determine	/dɪˈtɜː.mɪn/	The aim was to /dɪˈtɜː.mɪn/...
Hypothesis	/haɪˈpɒθ.ə.sɪs/	The /haɪˈpɒθ.ə.sɪs/
Method	ˈmeθ.əd/	The research /ˈmeθ.əd/...
Quantitative/qualitative	/ˈkwɒn.tɪ.tə.tɪv/ /ˈkwɒl.ɪ.tə.tɪv//	The research is /ˈkwɒn.tɪ.tə.tɪv/ /ˈkwɒl.ɪ.tə.tɪv//
Terminology	/ˈtɜː.mɪˈnɒl.ə.dʒi/	The terminology /ˈtɜː.mɪˈnɒl.ə.dʒi/ used...
Theoretical	/θɪəˈret.ɪ.kəl/	The /θɪəˈret.ɪ.kəl/ part

Poznámka k etikete štátnej skúšky

Štátne skúšky vrátane obhajob a aj následná promócia sú formálnymi udalosťami, ktoré si vyžadujú aj istý spôsob sebaaprezentácie. Očakáva sa adekvátne komunikácia, vystupovanie aj oblečenie. Napriek tomu, že tieto udalosti zvyčajne prebiehajú v teplých letných dňoch, nie je vhodné prísť na štátnicu v neformálnom oblečení a nevhodnej plážovej obuvi.

V prípade akejkoľvek špecifickej situácie môže študent kontaktovať predsedu komisie a konzultovať s ním rôzne možnosti, ako ju riešiť (napr. zabezpečenie bezbariérového prostredia, pokojného priestoru pre mamičky s deťmi a pod.).

Obhajoba rigorózneho práca

Priebeh obhajoby rigorózneho práca upravuje [Smernica o RK](#), čl. 4, ods. 5 až 7. Rigorózne skúška sa začína obhajobou rigorózneho práca je prvou časťou rigorózneho skúšky. Pri obhajobe rigorózneho práca sa uchádzač vyjadri k pripomienkam uvedeným v oponentskom posudku a odpovedá na otázky členov komisie. Obhajoba rigorózneho práca a rigorózne skúška sa konajú v jednom dni.

11

Možnosti publikovania výsledkov záverečnej práce

Každý rok na univerzitách vznikne množstvo kvalitných záverečných prác, ktoré prinášajú nové poznatky a obohacujú tak daný vedný odbor. Považujeme preto za nešťastné, ak tieto výsledky zostávajú skryté pred očami širšej odbornej verejnosti. Preto autorov nadpriemerných záverečných prác povzbudzujeme v tom, aby svoje výsledky publikovali. Možností na zverejnenie majú viacero:

- konferencia (poster, prezentácia, konferenčný príspevok),
- odborný seminár určený pre príslušných profesionálov (prekladatelia, editori a pod.),
- publikovanie na profesijnej sociálnej sieti, blogu a podobne,
- článok vo vedeckom alebo odbornom časopise.

Formy prezentácie výskumu

Vedecký poster je vizuálne spracovaný plagát, ktorý v prehľadnej a stručnej forme prezentuje výskumné výsledky.

Konferenčný príspevok alebo prezentácia je vystúpenie autora pred vedeckým publikom s presne stanovenou dĺžkou (zvyčajne 15-20 minút), počas ktorého prezentuje svoj výskum. V súčasnosti sú čoraz populárnejšie aj virtuálne príspevky, napríklad vo forme videoprezentácií.

Najrozšírenejšou formou vedeckej komunikácie je **článok v odbornom alebo vedeckom časopise**. Každý časopis má vlastné požiadavky na štruktúru a rozsah článku, preto je dôležité dodržiavať pokyny zostavovateľov. Presná štruktúra článku umožňuje čitateľom rýchle vyhľadanie kľúčových informácií bez potreby čítať celý text.

Ak sa autor záverečnej práce rozhodne publikovať svoje výsledky vo vedeckej publikácii, musí vybrať iba relevantné časti a upraviť ich do požadovaného formátu. To si zvyčajne vyžaduje výrazné skrátenie teoretickej časti (na približne dve normostrany) a úpravu výskumnej časti, aby sa odstránili nadbytočné detaily a opakovania. Pri spracovaní textu je vhodné zohľadniť pripomienky školiteľa a oponenta. Ak autor chce použiť časti svojej bakalárskej práce doslovne, musí ich riadne citovať. Každý časopis alebo zborník má individuálne požiadavky na rozsah článku, ktorý sa zvyčajne pohybuje v rozmedzí 6 – 20 strán.

V posledných rokoch takto publikovalo v recenzovaných zborníkoch viacero študentov katedry (Bajzová, 2021; Belancová, 2022; Blažková, 2022; Dugovičová, 2021; Fábryová, 2021; Frištyková, 2022; Gajdošová, 2022; Galková, 2022; Haščáková, 2021;

Ivanová, 2021; Juhászová, 2021; Kramecová, 2022; Lešková, 2022; Matulová, 2022; Pavliuk, 2021; Pišková, 2023; Škerlecová, 2022 a i.).

Pri výbere časopisu alebo zborníka je dôležité zvážiť jeho odborné zameranie a cieľovú skupinu čitateľov. Autor by sa mal vyhýbať tzv. predátorským časopisom, ktoré majú pochybnú reputáciu a nekvalitné recenzné konanie.

Kvalitné vedecké časopisy a zborníky uverejňujú iba články, ktoré prinášajú nové výskumné poznatky. Pred publikovaním prechádzajú prísny **recenzným procesom**, v rámci ktorého anonymní (double-blind peer review) alebo menovite uvedení odborní posudzovatelia (peer review) hodnotia ich kvalitu.

Vedecké časopisy však nepublikujú len pôvodné výskumy. Okrem nich obsahujú aj správy o nových poznatkoch, odborné komentáre, teoretické články či recenzie. Sú určené špecifickým profesijným skupinám, ako sú prekladatelia, tlmočníci, knihovníci, editori či učitelia jazykov.

Popularizačné publikácie

Na rozdiel od odborných časopisov sú **popularizačné a populárno-vedecké časopisy** určené širšej verejnosti. Ich cieľom je sprostredkovať vedecké poznatky zrozumiteľným a atraktívnym spôsobom.

Podanie rukopisu

V súčasnosti sa vedecké články do časopisov odosielajú prostredníctvom redakčných systémov, kde autor nahrá rukopis spolu s prílohami, ako sú grafy, tabuľky či dáta. Časopis môže vyžadovať, aby autor podpísal vyhlásenie alebo potvrdil splnenie podmienok elektronicky, napríklad zaškrtnutím príslušných polí vo formulári. Tým autor deklaruje, že predkladaný rukopis je pôvodný, doteraz nepublikovaný ani súčasne nezaslaný na posúdenie do iného časopisu (ani v inej jazykovej verzii), že všetky použité zdroje sú riadne citované a že boli dodržané etické zásady vedeckého publikovania.

Recenzný proces

Pred publikovaním článku vo vedeckom časopise alebo konferenčnom zborníku prechádza rukopis recenzným procesom, ktorého cieľom je zabezpečiť požadovanú úroveň kvality, identifikovať prípadné nedostatky a vylúčiť nevhodné príspevky. Výsledkom tohto hodnotenia je rozhodnutie, či bude text prijatý bez zmien, schválený s potrebnými úpravami, alebo zamietnutý.

Podobne ako pri obhajobe bakalárskej práce by autor nemal vnímať kritické pripomienky ako osobný útok, ale skôr ako príležitosť na zlepšenie svojej práce. Dôležitá je sebareflexia a ochota text prepracovať podľa odporúčaní recenzentov (Dobbersteinová, Hudecová, Stožická, 2019, s. 68). Rukopis môže byť vrátený na prepracovanie aj viackrát, kým recenzenti a editor neodsúhlasia jeho publikovanie.

Právne aspekty autorstva a publikovania

Autorom textu sa vo všeobecnosti rozumie osoba, ktorá sa podieľala na jeho tvorbe a kritickom revidovaní. Pri publikovaní výsledkov školských výskumov sa preto za spoluautorov často považujú aj školitelia a v niektorých prípadoch aj oponenti. Otázka autorstva by mala byť dohodnutá medzi všetkými zúčastnenými ešte pred odoslaním článku na publikovanie.

Mnohé vedecké časopisy požadujú, aby autori podpísali licenčnú zmluvu, zatiaľ čo iné vyžadujú prevod autorských práv na vydavateľa. Niektoré zmluvy navyše môžu obmedzovať možnosti ďalšieho šírenia publikovaného diela. Preto je dôležité dôkladne si preštudovať podmienky, porozumieť svojim právam a vedieť, k čomu sa autor podpisom zaväzuje.

Upozornenie:

Právna úprava vedeckého publikovania závisí od legislatívy krajiny, v ktorej je článok publikovaný. Na Slovensku sa publikovanie riadi [Autorským zákonom č. 185/2015 Z. z.](#)

Použitá literatúra

- Ashworth, P., Bannister, P., Thorne, P. (1997). Guilty in whose eyes? University students' perception of cheating and plagiarism in academic work and assessment. *Studies in Higher Education*, 22(2).
- [Autorský zákon, 185/2015 Z. z.](https://www.zakonypreludi.sk/zz/2015-185) <https://www.zakonypreludi.sk/zz/2015-185>
- Bajzová, M. (2021). Assessing and postediting of machine translations. In Jánošíková, Z. (Ed.), *Language, culture, translation: Translation activities in teaching and learning foreign languages* (s. 111-184). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Balušínská, T. (2023). *Cultural prejudices and stereotypes in English language textbooks*. Bakalárska práca. Trnava: Trnavská univerzita.
- Becher, T. (1981). Towards a definition of disciplinary cultures. *Studies in Higher Education*, 6(2), 109–122. <https://doi.org/10.1080/03075078112331379362>
- Becher, T. (1987). Disciplinary discourse. *Studies in Higher Education*, 12(3), 261–274. <https://doi.org/10.1080/03075078712331378052>
- Becher, T. (1994). The significance of disciplinary differences. *Studies in Higher Education*, 19(2), 151–161. <https://doi.org/10.1080/03075079412331382007>
- Belancová, V. (2022). CLIL in Slovakia. In Hitková, P. (Ed.), *Students' research in teaching and learning English as a foreign language* (s. 59-78). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Bell, N. (2009). *A Student's Guide to the MA TESOL Writing an Applied Linguistics Thesis or Dissertation: A Guide to Presenting Empirical Research*. Palgrave Macmillan.
- Bitchener, J. (2010). *Writing an Applied Linguistics Thesis or Dissertation: A Guide to Presenting Empirical Research*. Palgrave Macmillan.
- Blažková, D. (2022). Fan fiction as a new phenomenon of mass reading culture: Harry Potter books. In Pokrivčáková, S. (Ed.), *New forms of literature and literary education in the digital era* (s. 28-52). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Creswell J. W., Poth C. N. (2018). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches* (4th ed.). Sage Publications.
- Crossley, S. A. et al. (2007). A Linguistic Analysis of Simplified and Authentic Texts. *The Modern Language Journal*, 91(1), 15-30. <http://www.jstor.org/stable/4127085?origin=JSTOR-pdf>
- CVTI SR (2022). Príloha k smernici č. 55/2022: Číselník odborov vedy a techniky 2022. <https://www.vedatechnika.sk/sk/veda-sr/odbory-vedy-techniky/humanitne-vedy/>
- Dobbersteinová, J., Hudecová, S., Stožická, Z. (2019). Sprievodca svetom vedeckého publikovania: Učebný text pre kurz Publikačný poradca. Bratislava: Vydavateľstvo otvorenej vedy CVTI. <https://zenodo.org/records/8424509>.
- Duke University (2020). [A Short Guide to Academic Writing Style](https://writing.duke.edu/). Duke University.

-
- European Commission. (online). *Eurydice*. National Education Systems. Slovakia. <https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/national-education-systems/slovakia/organisation-education-system-and-its-structure>
- Europass*. (online). <https://europa.eu/europass/en>
- European Qualifications Framework* (online). <https://europa.eu/europass/en/description-eight-efq-levels>
- Fábryová, I. (2021). Attitudes of non-native speaking teachers of English and their learners towards the including chatbots in teaching English conversation. In Sepešiová, M. (Ed.), *Research in non-native speaking teachers of English in Slovakia* (s. 99-118). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Farková, B. (2013). Strategie k minimalizaci plagiátorství ze strany vzdělávací instituce. *Pedagogika*, 63(2), 220–241.
- Flood, A., Murray, W., Rowell, G. (2009). Authenticity: a guide for teachers. Ofqual Qualifications and Curriculum Authority. www.ofqual.gov.uk
- Fowler, H. R., Aaron, J. E., & McArthur, M. (2007). *The little, brown handbook*. Pearson Longman.
- Frištyková, K. (2022). Automated tools for checking grammar in teaching English as a foreign language. In Vančová, H. (2022). *Development of linguistic competence in the digital era* (s. 9-30). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Gajdošová, J. (2022). Literature in the Digital Age. In Pokrivčáková, S. (Ed.), *New forms of literature and literary education in the digital era* (s. 9-27). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Galková, K. (2022). The impact of CLIL on undergraduate education of students of bilingual secondary schools. In Hitková, P. (Ed.), *Students' research in teaching and learning English as a foreign language* (s. 79-92). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Guerin, W. L. et al. (2005). *A Handbook of Critical Approaches to Literature*. 5th ed.. Oxford University Press.
- Hale, S. & Napier, J. (2013). *Research Methods in Interpreting*. Bloomsbury.
- Harvard College (2020). *A Guide to Writing a Senior Thesis in History and Literature*. Harvard College.
- Haščáková, V. (2021). Translation challenges in the sitcom Modern Family: A comparative analysis of English audio and Czech dubbing. In Jánošíková, Z. (Ed.), *Language, culture, translation: Translation activities in teaching and learning foreign languages* (s. 47-110). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Hayot, E. (2014). *The Elements of Academic Style: Writing for the Humanities*. <https://atgender.eu/wp-content/uploads/sites/207/2022/03/The-Elements-of-Academic-Style-Writing-for-the-Humanities-PDFDrive-pdf>
- Heigham, J., & Croker, R. A. (Eds.). (2009). *Qualitative Research in Applied Linguistics: A Practical Introduction*. Palgrave.

-
- Holmerová, I. (2014). *Minimum akademického bontonu aneb Jak neuklouznout nejen na akademické půdě*. Praha: Grada Publishing.
- Horváth, M. (2016). *Štylistika súčasného slovenského jazyka*. Bratislava: Univerzita Komenského.
- ISCED 2011. (2012). Montreal: UNESCO Institute for Statistics. <https://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
- Ivanová, K. (2021). Translation activities in EFL teaching (s. 118-155). In Sepešiová, M. (Ed.), *Research in non-native speaking teachers of English in Slovakia*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- Juhászová, R (2021). Commented translation of a short story “The Mark on the Wall” by Virginia Woolf. In Jánošíková, Z. (Ed.), *Language, culture, translation: Translation activities in teaching and learning foreign languages* (s. 9-46). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Káčala, J. (2016). Filológia-jazykoveda-literárna veda. *Philologia*, 26(2), s. 97-103.
- Knecht, P., Dvořák, D. (2013). Etika vědecké práce a publikování pro mírně pokročilé. *Pedagogická orientace*, 23(4), 554-578. DOI: 10.5817/PedOr2013-4-554
- Kramecová, N. (2022). English teacher trainees’ opinions, experiences, and attitudes towards LMS Moodle. In Vančová, H. (2022). *Development of linguistic competence in the digital era* (s. 31-52). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Labaree, R. V. (2020). *Organizing Your Social Sciences Research Paper*. University of Southern California.
- Lešková, N. (2022). The impact of online education on students at bilingual secondary grammar schools in Slovakia. In Hitková, P. (Ed.), *Students’ research in teaching and learning English as a foreign language* (s. 31-58). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Matulová, D. (2022). Digital Tools for Building Vocabulary in English Language Learning. In Vančová, H. (2022). *Development of linguistic competence in the digital era* (s. 53-68). Hradec Králové: Gaudeamus.
- McCarthy, M., & O’dell, F. (2016). *Academic vocabulary in use edition with answers*. Cambridge University Press.
- McKinley, J., Rose, H. (2020). *The Routledge Handbook of Research Methods in Applied Linguistics*. Routledge.
- Mistrík, J. (1997). *Štylistika*. 3. upravené vyd. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo.
- MLA General Format (online).
https://owl.purdue.edu/owl/research_and_citation/mla_style/mla_formatting_and_style_guide/mla_general_format.html
- Morley, J. (2014). *Academic phrasebank*. Manchester: University of Manchester.
- MŠVVŠ (2011). Metodické usmernenie č. 56/2011 o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, uchovávaní a prístupňovaní.

https://www.stuba.sk/new/docs/stu/pracoviska/rektorat/odd_vzdelavania/student/legislativa/56_metodicke_usmernenie_2011_SVS.pdf

- MŠVVŠ SR. (2022). Smernica č. 55/2022 o sústave odborov vedy a techniky a číselníku odborov vedy a techniky. <https://www.minedu.sk/sustava-a-ciselnik-odborov-vedy-a-techniky/>
- Národná sústava kvalifikácií SK-ISCO (online). <https://www.kvalifikacie.sk/sk-isco-08>
- Parry, S. (1998). Disciplinary discourse in doctoral theses. *Higher Education*, 36, 273–299. <https://doi.org/10.1023/A:1003216613001>
- Pavliuk, K. (2021). Pronunciation training in teaching English to non-native learners (s. 35-98). In Sepešiová, M. (Ed.), *Research in non-native speaking teachers of English in Slovakia*. Hradec Králové: Gaudeamus.
- Pickering, M. (Ed.). (1988). *Research Methods for Cultural Studies*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Pišková, J. (2023): Non-native English-speaking teacher trainees in Slovakia: Expectations versus reality. In Vančová, H. (Ed.), *Language, Literature and Culture in Education 2023* (s. 77-102). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Podesva, R. J., Sharma, D. (Eds.) (2014). *Research Methods in Linguistics*. Cambridge University Press.
- Pokrivčák, A., & Pokrivčáková, S. (2023). *Basics of Literary Studies*. Trnava: University of Trnava. <https://doi.org/10.31262/978-80-568-0577-0/2023>
- Pokrivčáková, S. (2025). *Ako postupovať pri vypracovaní a obhajobe záverečných prác v študijných programoch učiteľstva anglického jazyka a literatúry (ISCED7): Diplomová práca. Záverečná práca DPŠ. Záverečná práca RŠ. Rigorózna práca*. Trnava: Trnavská univerzita. DOI: [10.31262/978-80-568-0723-1/2025](https://doi.org/10.31262/978-80-568-0723-1/2025)
- Pokrivčáková, S., & Vančová, H. (2023). *Ako postupovať pri vypracovaní a obhajobe bakalárskych prác v študijných programoch učiteľstva anglického jazyka a literatúry*. Trnava: Trnavská univerzita. <https://doi.org/10.31262/978-80-568-0635-7/2024>
- Polishchuk, L. et al. (2024). Research methods in cultural studies. *Salud, Ciencia y Tecnología: Serie de Conferencias*, 3:712. <https://doi.org/10.56294/sctconf2024.712> Portál VŠ. (online1). Študijné odbory. <https://www.portalvs.sk/sk/studijne-odbory>
- Portál VŠ. (online2). Filológia. <https://www.portalvs.sk/sk/studijne-odbory/zobrazit/filologia#details-level-t>
- Škerlecová, A. (2022), Learning English through online lessons at primary schools. In Hitková, P. (Ed.), *Students' research in teaching and learning English as a foreign language* (s. 11-30). Hradec Králové: Gaudeamus.
- Smernica rektora Trnavskej univerzity v Trnave č. 20/2021 o bibliografickej registrácii, kontrole originality, sprístupňovaní, uchovávaní a základných náležitostiach záverečných, rigorózných a habilitačných prác. (2021).

https://www.truni.sk/sites/default/files/rektor/smernica_o_zaverecnych_pracach_20_2021.pdf

Smolčič, V. Š., Bilić-Zulle, L. (2013). Patchwork plagiarism – a jigsaw of stolen puzzle pieces. *Biochemia Medica*, 23(1), 16–18. <http://dx.doi.org/10.11613/BM.2013.004>

STN ISO 690 _____ (online).
<https://www.upjs.sk/public/media/1112/Predmet%20normy%20STN%20ISO%20690.htm>

Syba, M. (2008). *A Brief Guide to Writing the English Paper - Literature*. University of Harvard: Harvard College Writing Center.

ŠPÚ (2022). *Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky*. Doplnené vydanie. Bratislava: ŠPÚ. <https://www.statpedu.sk/files/sk/vyskum/publikacnacinost/publikacie/spolocny-europsky-ramec-jazyky-ucenie-vyucovanie-hodnotenie-doplnujuce-vydanie.pdf>

Študijný poriadok Pedagogickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave (2023). <file:///C:/Users/Admin/Downloads/studijny-poriadok-PdF-TU-2023.pdf>

Študijný poriadok Trnavskej univerzity v Trnave (2023). Trnava: Trnavská univerzita. https://www.truni.sk/sites/default/files/rektor/studijny_poriadok-tu_schvalene-znenie.pdf

Timmermans S., & Tavory I. (2012). Theory construction in qualitative research: From grounded theory to abductive analysis. *Sociological Theory*, 30(3), 167–186. <https://doi.org/10.1177/0735275112457914>.

Trnavská univerzita v Trnave (2015). *Etický kódex Trnavskej univerzity v Trnave*. https://www.truni.sk/sites/default/files/rektor/3_2015_eticky-kodex-tu-final-1.pdf

Turnitin (2012). *White paper: The plagiarism spectrum*. Instructor Insights into the 10 Types of Plagiarism. <https://www.ed.ac.uk/files/atoms/files/10-types-of-plagiarism.pdf>

Univerzita Komenského (2024). Príloha č. 1 k vnútornému predpisu č. 2/2024: Odporúčané spôsoby citovania výstupov alebo použitia generatívnej umelej inteligencie na Univerzite Komenského v Bratislave. https://uniba.sk/fileadmin/ruk/legislativa/2024/VP_2024_02_priloha_c._1.pdf?fbclid=IwAR2JF9PWJZCsFhN19S6NtuBWx4Gj5ioGhApSMFWwgX8h_u0F1juLxqY9RSU

Ústredná knižnica SAV. (online). Zahraničné citačné štýly. <https://uk.sav.sk/prevedcov/podpora-vedeckeho-publikovania/ako-citovat/zahranicne-citacne-styly/>

Zákon o živnostenskom podnikaní č. 455/1991 Zb. <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/455/>

Bibliografická poznámka

Aktuálna príručka svojím obsahom aj štruktúrou nadväzuje na publikáciu *Ako postupovať pri vypracovaní a obhajobe záverečných prác v študijných programoch učiteľstva anglického jazyka a literatúry (ISCED7): Diplomová práca. Záverečná práca DPŠ. Záverečná práca RŠ. Rigorózna práca* (Pokrivčáková, 2025).

Kapitoly 1, 2 a 3 sú originálne.

Kapitoly 4 - 6 sú dôsledne prepracované a upravené s ohľadom na rozdielny odbor štúdia a odlišnú cieľovú skupinu čitateľov príručky.

Kapitoly 7 - 11 sú zhodné s príslušnými kapitolami vo vyššie uvedenej publikácii.

Prílohy

Príloha č. 1: Vzor obalu záverečnej práce

(musí byť v jazyku práce, teda v anglickom jazyku)

Príloha č. 2: Vzor titulného listu záverečnej práce

(musí byť v štátnom jazyku, teda v slovenskom jazyku)

Príloha č. 3: Posudok školiteľa záverečnej práce

Príloha č. 4: Posudok oponenta záverečnej práce

UNIVERSITY OF TRNAVA IN TRNAVA
Faculty of Education

ID number

TITLE
Sub-title (optional)

..... **THESIS**

202...

Name and surname, titles

TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE
Pedagogická fakulta

NÁZOV PRÁCE
PODNÁZOV PRÁCE (nepovinné)

..... PRÁCA

Študijný program: názov študijného programu (podľa MAIS)

Školiace pracovisko: Katedra anglického jazyka a literatúry

Študijný odbor: číslo študijného odboru a jeho názov:

Vedúci práce / školiteľ: meno, priezvisko, tituly

miesto a rok predloženia práce

meno, priezvisko, tituly autora

Pedagogická fakulta
TRNAVSKEJ UNIVERZITY V TRNAVE
Katedra anglického jazyka a literatúry

POSUDOK ŠKOLITEĽA PRÁCE

Názov ZP:

Autor:

Školiteľ:

Oponent:

Akademický rok:

	Kritériá hodnotenia záverečnej práce (ZP) (hodnotenia v bodoch 1. – 10. musia byť doplnené o slovný komentár)	Hodnotenie (A – Fx)
1.	Zorientovanie sa študenta v danej problematike, využitie zdrojov relevantnej odbornej domácej a zahraničnej literatúry, spôsob citovania (prezentované na úrovni kritickej analýzy domácej a zahraničnej literatúry) <ul style="list-style-type: none">• <i>Relevantnosť informácií</i>• <i>Relevantnosť zdrojov (max. 10 rokov staré, primárne vedecké štúdie, ich primeraný počet)</i>• <i>Syntéza zistení</i>• <i>Dodržiavanie citačných noriem</i>	
2.	Vhodnosť zvolených metód spracovania riešenej problematiky <ul style="list-style-type: none">• <i>Výber výskumnej metódy a čiastkových techník na dosiahnutie stanoveného cieľa</i>• <i>Dodržiavanie štandardných postupov pri jej realizácii</i>	
3.	Formulácia cieľov ZP a miera ich splnenia <ul style="list-style-type: none">• <i>Primeranosť vzhľadom na stupeň štúdia a potenciálny prínos pre rozvoj študijného odboru</i>	
4.	Rozsah dosiahnutých výsledkov a úroveň ich analýzy (interpretácie) <ul style="list-style-type: none">• <i>Prepojenosť záverov vzhľadom na konkrétne zistenia</i>	
5.	Štruktúra práce, jej proporčná vyváženosť <ul style="list-style-type: none">• <i>Dodržiavanie štandardnej štruktúry práce vzhľadom na študijný odbor študenta</i>• <i>Pomer teoretickej časti a praktickej časti (1:2 teória a prax)</i>• <i>Rozsah resumé 10%</i>	

6.	Jazyková a štylistická úroveň práce (dodržanie akademického diskurzu) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržanie typických čŕt anglického a slovenského vedeckého textu</i> • <i>Výber jazykových a štylistických prostriedkov</i> • <i>Dodržiavanie gramatických pravidiel</i> • <i>Vstupovanie do akademického diskurzu</i> • <i>Úroveň C1 podľa SERR</i> 	
7.	Splnenie formálnych náležitostí ZP (podľa smerníc TU) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Splnenie odporúčaného rozsahu</i> • <i>Splnenie formálnych úprav textu</i> • <i>Obsah všetkých požadovaných častí práce</i> 	
8.	Dodržanie etických noriem pri tvorbe záverečnej práce <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyjadrenie sa k výsledku kontroly originality</i> • <i>dodržanie etických noriem voči výskumným subjektom</i> • <i>integrita výskumu (správny metodologický postup) a pravdivé informovanie o výskume</i> 	
9.	Priebeh konzultácií a hodnotenie autorovho prístupu k vypracovaniu záverečnej práce <ul style="list-style-type: none"> • <i>zodpovedný, iniciatívny versus laxný prístup študenta</i> • <i>efektívna/neefektívna spolupráca medzi študentom a školiteľom</i> • <i>dobrý versus rizikový časový manažment</i> • <i>Školiteľ explicitne upozorní na neúčast študenta na konzultáciách, príp. na to, že ako školiteľ nemal možnosť sledovať proces priebežnej tvorby záverečnej práce.</i> 	
10.	Prínos práce pre študijný odbor <ul style="list-style-type: none"> • <i>Uvedenie, ako práca prispela rozvoju študijného odboru študenta</i> • <i>Poukázanie na prepojenie s programom (učiteľstvo alebo filológia) má byť uvedené aj v texte práce</i> 	
11.	Doplňujúce poznámky: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nepovinná časť, v nej môže autor posudku uviesť všetky podstatné informácie, na ktoré sa nevzťahujú štandardné body posudku</i> 	
12.	Odporúčania, otázky alebo námety týkajúce sa obhajoby ZP <ul style="list-style-type: none"> • <i>Minimálne dve otázky - jedna k teoretickej a jedna k praktickej časti práce od autora posudku</i> • <i>Slúžia ako východisko pre prípravu obhajoby študenta</i> 	

13.	Celkové hodnotenie práce Prácu hodnotím známkou ... Prácu odporúčam / neodporúčam na ústnu obhajobu v predloženej podobe. *Nehodiace sa preškrtnite.
-----	--

V Trnave, dňa

Podpis:

Pedagogická fakulta
TRNAVSKEJ UNIVERZITY V TRNAVE
Katedra anglického jazyka a literatúry

POSUDOK Oponenta PRÁCE

Názov ZP:

Autor:

Školiteľ:

Oponent:

Akademický rok:

	Kritériá hodnotenia záverečnej práce (ZP) (hodnotenia v bodoch 1. – 10. musia byť doplnené o slovný komentár)	Hodnotenie (A – Fx)
1.	Zorientovanie sa študenta v danej problematike, využitie zdrojov relevantnej odbornej domácej a zahraničnej literatúry, spôsob citovania (prezentované na úrovni kritickej analýzy domácej a zahraničnej literatúry) <ul style="list-style-type: none">• <i>Relevantnosť informácií</i>• <i>Relevantnosť zdrojov (max. 10 rokov staré, primárne vedecké štúdie, ich primeraný počet)</i>• <i>Syntéza zistení</i>• <i>Dodržiavanie citačných noriem</i>	
2.	Vhodnosť zvolených metód spracovania riešenej problematiky <ul style="list-style-type: none">• <i>Výber výskumnej metódy a čiastkových techník na dosiahnutie stanoveného cieľa</i>• <i>Dodržiavanie štandardných postupov pri jej realizácii</i>	
3.	Formulácia cieľov ZP a miera ich splnenia <ul style="list-style-type: none">• <i>Primeranosť vzhľadom na stupeň štúdia a potenciálny prínos pre rozvoj študijného odboru</i>	
4.	Rozsah dosiahnutých výsledkov a úroveň ich analýzy (interpretácie) <ul style="list-style-type: none">• <i>Prepojenosť záverov vzhľadom na konkrétne zistenia</i>	
5.	Štruktúra práce, jej odporúčaná vyváženosť <ul style="list-style-type: none">• <i>Dodržiavanie štandardnej štruktúry práce vzhľadom na študijný odbor študenta</i>• <i>Pomer teoretickej časti a praktickej časti (1:2 teória a prax)</i>• <i>Rozsah resumé 10%</i>	

6.	Jazyková a štylistická úroveň práce (dodržanie akademického diskurzu) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Dodržanie typických čít anglického a slovenského vedeckého textu</i> • <i>Výber jazykových a štylistických prostriedkov</i> • <i>Dodržiavanie gramatických pravidiel</i> • <i>Vstupovanie do akademického diskurzu</i> • <i>Úroveň C1 podľa SERR</i> 	
7.	Splnenie formálnych náležitostí ZP (podľa smerníc TU) <ul style="list-style-type: none"> • <i>Splnenie odporúčaného rozsahu</i> • <i>Splnenie formálnych úprav textu</i> • <i>Obsah všetkých požadovaných častí práce</i> 	
8.	Dodržanie etických noriem pri tvorbe záverečnej práce <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyjadrenie sa k výsledku kontroly originality</i> • <i>dodržanie etických noriem voči výskumným subjektom</i> • <i>integrita výskumu (správny metodologický postup) a pravdivé informovanie o výskume</i> 	
9.	Prínos práce pre študijný odbor <ul style="list-style-type: none"> • <i>Uvedenie, ako práca prispela rozvoju študijného odboru študenta</i> • <i>Poukázanie na prepojenie s programom (učiteľstvo alebo filológia) má byť uvedené aj v texte práce</i> 	
10.	Doplňujúce poznámky: <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nepovinná časť, v nej môže autor posudku uviesť všetky podstatné informácie, na ktoré sa nevzťahujú štandardné body posudku</i> 	
11.	Odporúčania, otázky alebo námety týkajúce sa obhajoby ZP <ul style="list-style-type: none"> • <i>Minimálne dve otázky - jedna k teoretickej a jedna k praktickej časti práce</i> • <i>Slúžia ako východisko pre prípravu obhajoby študenta</i> 	
	Celkové hodnotenie práce Prácu hodnotím známku ... Prácu odporúčam / neodporúčam na ústnu obhajobu v predloženej podobe. *Nehodiace sa preškrtnite.	

V Trnave, dňa

Podpis:

Názov: Ako postupovať pri vypracovaní a obhajobe záverečných prác v študijnom programe anglický jazyk a anglofónne kultúry
Bakalárska práca. Diplomová práca. Rigorózna práca.

Autori: prof. PhDr. Anton Pokrivčák, PhD.
prof. PaedDr. Silvia Pokrivčáková, PhD.

Recenzenti: prof. Mgr. Vladimír Biloveský, PhD.
prof. PhDr. Jaroslav Kušnír, PhD.

Vydanie: prvé
Vydavateľ: Trnavská univerzita v Trnave
Rok vydania: 2025
Rozsah: 62,78 NS (3,14 AH)

ISBN 978-80-568-0722-4

DOI: <https://doi.org/10.31262/978-80-568-0722-4/2025>